

Otwarty Fundusz Emerytalny

Prospekt Informacyjny 2008

Sporządzony 14 kwietnia 2009 roku

Zmieniliśmy nazwę

Z dniem 1 czerwca 2009 roku

Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK

zmieniło nazwę **na**

Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK

Nasze nagrody

Perła Polskiej Gospodarki 2008
- pierwsze miejsce wśród
instytucji finansowych

Studencka Marka
Roku 2007
w kategorii
Studencka Emerytura

Najlepszy Otwarty Fundusz
Emerytalny 2007 roku

Najlepszy fundusz emerytalny
w Europie Środkowej
i Wschodniej w 2006 roku

Prospekt Informacyjny Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK

Sporządzony w Warszawie 14 kwietnia 2009 roku

Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK
jest zarządzany przez Commercial Union Powszechne
Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK Spółka Akcyjna
z siedzibą w Warszawie 00-838, przy ul. Prostej 70.
Ogólnodostępna strona internetowa Commercial Union OFE
znajduje się pod adresem: www.cu.pl
Infolinia: 0 801 888 444

Spis treści:

Informacja na temat wyników działalności inwestycyjnej Funduszu	3
Sprawozdanie finansowe	6
Wstęp do sprawozdania finansowego	6
Bilans Funduszu	11
Rachunek zysków i strat	13
Zestawienie zmian w aktywach netto Funduszu	15
Zestawienie zmian w kapitale własnym	17
Zestawienie portfela inwestycyjnego według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku	19
Dodatkowe informacje i objaśnienia	29
Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta	39
Oświadczenie Depozytariusza	41
Statut Commercial Union OFE	42

Szanowni Państwo,

z przyjemnością przedstawiamy Państwu Prospekt Informacyjny Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK za rok 2008. W prospekcie znajdują Państwo informacje o wynikach inwestycyjnych otwartego funduszu, zatwierdzone sprawozdanie finansowe za rok 2008 oraz Statut Commercial Union OFE.

W roku 2008 utrzymaliśmy pozycję lidera rynku otwartych funduszy emerytalnych. Jednocześnie prowadziliśmy intensywne działania w celu świadczenia nowych usług w zakresie obsługi okresowych emerytur kapitałowych. Utrzymanie pozycji lidera w liczbie członków otwartego funduszu oraz wysokości aktywów netto zgromadzonych na kontach naszych Klientów możliwe było dzięki osiągniętych wynikom sprzedażowym oraz bardzo niskiemu procentowi rezygnacji, będącemu jednocześnie potwierdzeniem wysokiego zaufania Klientów.

Jesteśmy jednym z najchętniej wybieranych otwartych funduszy emerytalnych, zarówno wśród osób przystępujących po raz pierwszy, jak i Klientów zmieniających OFE. W roku 2008 przystąpiło do naszego funduszu 183 tysiące nowych członków, z czego znaczna część to osoby, które w trakcie roku podjęły decyzję o zmianie dotychczasowego funduszu na Commercial Union OFE (transfer).

Warto podkreślić, że niemal co czwarty Klient, który po raz pierwszy wybierał Otwarty Fundusz Emerytalny (z wyłączeniem osób wylosowanych przez ZUS), zdecydował się powierzyć przyszłość swojej emerytury funduszowi Commercial Union.

Jesteśmy funduszem docenianym i wielokrotnie nagradzonym. W lutym 2009 roku po raz kolejny zostaliśmy nagrodzeni statuetką "Byki i Niedźwiedzie" przyznawaną przez gazetę giełdy "Parkiet". Wyróżnienie zostało przyznane za tworzenie, stosowanie i promowanie zasad ładu korporacyjnego w działalności inwestycyjnej. Standardy ładu korporacyjnego określają prawidłowy sposób zachowania inwestora finansowego jako akcjonariusza spółek giełdowych. Wdrożenie tych zasad pozwala na przejrzyste i jednolite podejmowanie decyzji w interesie uczestników funduszu. Stosowanie i promowanie zasad ładu korporacyjnego jest integralną częścią procesu inwestycyjnego naszego Towarzystwa i wyrazem dbałości o interes Klientów funduszu. Wśród innych wyróżnień znalazły się między innymi:

- Perła Polskiej Gospodarki 2008 – pierwsze miejsce wśród instytucji finansowych,
- pierwsze miejsce w rankingu dziennika Rzeczpospolita z dnia 10 kwietnia 2008 roku w kategorii „Ocena ryzyka”.

Dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić naszym Klientom najwyższą jakość obsługi. Dlatego oferujemy Państwu m.in. bezpłatny dostęp do usługi Konto on-line. W ramach usługi umożliwiamy m.in.: rozmowę z konsultantem Biura Obsługi Klienta za pomocą internetowego chatu, uzyskanie aktualnych informacji o stanie i historii rachunku. Za pośrednictwem usługi Konto on-line

mogą również Państwo aktywować opcję powiadamiania na podany adres e-mail o wpływie składek z ZUS.

Wyniki działalności inwestycyjnej w 2008 roku

Rok 2008 przyniósł szereg negatywnych informacji dla członków otwartych funduszy emerytalnych związanych z odwróceniem długoterminowego trendu na światowych rynkach finansowych. Dynamiczne spadki na giełdach dotknęły także sektor polskich funduszy emerytalnych, będących znaczącymi uczestnikami rynku finansowego. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach inwestycyjnych. Po raz pierwszy w swej blisko 10-letniej historii rynek OFE odnotował ujemną, dwucyfrową stopę zwrotu. W związku z powyższym, pomimo jednego z najwyższych na rynku funduszy udziału członków otrzymujących regularnie składki oraz starannej polityki inwestycyjnej, wartość aktywów netto na koniec roku 2008 spadła w stosunku do końca roku 2007. Stopa zwrotu Funduszu Commercial Union w roku 2008 wyniosła -15,3%, a łączna wartość oszczędności emerytalnych zgromadzonych w Funduszu na koniec roku wyniosła 36,1 mld złotych.

W 2008 roku konsekwentnie realizowaliśmy naszą politykę z zakresu ładu korporacyjnego (corporate governance) realizowanego przede wszystkim poprzez wykonywanie prawa głosu na walnych zgromadzeniach spółek. W 2008 roku Fundusz reprezentowany był na 72 walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek portfelowych.

Pod względem otoczenia inwestycyjnego rok 2008 przejdzie do historii rynków finansowych jako rok krachu. Upadek amerykańskiego banku inwestycyjnego Lehman Brothers 15 września 2008 roku i wydarzenia następujące po nim zmieniły dotychczasowe postrzeganie ryzyka, korelacji, stabilności – wszystkich chyba rynków finansowych. W ciągu zaledwie kilku miesięcy dość dobrze rozwijająca się gospodarka światowa znalazła się na krawędzi recesji.

Problemy światowe przełożyły się także i na rynek polski. Indeks WIG stracił 51%, indeks średnich spółek ponad 60%. Polski złoty stracił ponad 15% do EUR i prawie 20% do USD. Dynamika zmian była szczególnie znacząca w drugiej połowie roku – kiedy to polski złoty stracił prawie 30% w stosunku do EUR i 45% do USD. Na rynku obligacji skarbowych zmiany były równie gwałtowne – po trendzie wzrostowym rentowności (rentowności obligacji poruszają się odwrotnie do cen) w pierwszej połowie roku – ceny obligacji w sierpniu i wrześniu rosły dość dynamicznie. Szczególnie dużo wzrosły ceny obligacji o najdłuższych zapadalnościach po ogłoszeniu przez rząd planu przyjęcia EUR w 2012 roku – rentowności spadły wtedy do mniej więcej 5,7%, aby trzy tygodnie później – pod wpływem rozwijającego się na świecie kryzysu – wzrosnąć do prawie 8% i spaść ponownie na koniec roku do 5,4% w wyniku oczekiwania na szybkie obniżki stóp przez NBP. W rezultacie stopa zwrotu z indeksu obligacji wahała się od -1% pod koniec października do 9,5% na koniec minionego roku.

W tak wymagającym otoczeniu proces inwestycyjny był wyjątkowo trudnym zadaniem. Fundusze emerytalne – w naturalny sposób posiadające znaczne ilości polskich akcji w portfelach – zanotowały spadek jednostek rozrachunkowych o ponad 14% (średnia ważona stopa zwrotu).

Mimo zawirowań na światowych rynkach, sytuacja finansowa Commercial Union PTE – podmiotu zarządzającego funduszem i jego akcjonariuszy – jest bardzo stabilna. Akcjonariusze Towarzystwa, w tym m.in.: Aviva International Insurance Ltd., to wiarygodne instytucje finansowe posiadające doświadczenie zarówno na rynkach polskich, jak i za granicą. CU PTE jest częścią międzynarodowej grupy finansowej Aviva, której wielkość kapitału, struktura działalności i podejście do zarządzania ryzykiem pozytywnie wyróżniają ją na tle wielu innych instytucji finansowych w dobie kryzysu na rynkach międzynarodowych, który obserwowaliśmy w drugiej połowie 2008 roku i w pierwszych miesiącach roku bieżącego.

Wartość jednostki i stopy zwrotu

Wartość jednostki rozrachunkowej na dzień 31 grudnia 2008 roku	24,15 zł
Wartość jednostki rozrachunkowej na dzień 31 grudnia 2005 roku	23,04 zł
Wartość jednostki rozrachunkowej na dzień 31 grudnia 2003 roku	17,59 zł
Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu rozpoczęcia działalności lokacyjnej Funduszu	10,00 zł
Wysokość stopy zwrotu Funduszu za okres ostatnich trzech lat kalendarzowych (za okres od 31 grudnia 2005 roku do 31 grudnia 2008 roku)	4,818%
Wysokość stopy zwrotu Funduszu za okres ostatnich pięciu lat kalendarzowych (za okres od 31 grudnia 2003 roku do 31 grudnia 2008 roku)	37,294%
Wysokość ostatniej stopy zwrotu Funduszu, podanej do publicznej wiadomości przez organ nadzoru w roku poprzedzającym sporządzenie prospektu (za okres od 30 września 2005 roku do 30 września 2008 roku)	11,579%
Wysokość ostatniej średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy, podanej do publicznej wiadomości przez organ nadzoru w roku poprzedzającym sporządzenie prospektu (za okres od 30 września 2005 roku do 30 września 2008 roku)	12,576%

Planowane kierunki rozwoju działalności lokacyjnej

W związku z kryzysem mającym miejsce na rynkach finansowych Europy i USA w roku 2008, spodziewamy się dalszego obniżenia tempa wzrostu gospodarczego w roku 2009. Spowolnienie gospodarcze obserwowane w największych gospodarkach świata będzie czynnikiem negatywnie wpływającym na sytuację ekonomiczną w kraju.

Jedną z głównych cech trwającego kryzysu jest ograniczenie dostępności kredytu. Upadek amerykańskiego banku inwestycyjnego Lehman Brothers i dalsze wydarzenia spowodowały znaczne ograniczenie działalności kredytowej banków. Trudniejszy dostęp do kredytu – zarówno dla osób fizycznych jak i przedsiębiorstw – skutkować będzie zmniejszeniem aktywności gospodarczej. W efekcie należy liczyć się ze zmniejszeniem dochodowości przedsiębiorstw, a co za tym idzie – z ryzykiem przeceny akcji na rynkach światowych.

Działania podjęte przez rządy i banki centralne na całym świecie mają na celu pobudzenie gospodarki światowej poprzez bezprecedensowe łagodzenie polityki monetarnej oraz impuls fiskalny. Skala podjętych działań oraz ich koordynacja pomiędzy krajami pozwalają liczyć na złagodzenie kryzysu i poprawę w światowej gospodarce. Powszechnie oczekuje się, że ze względu na wielkość środków przeznaczonych na walkę z kryzysem oraz najszybsze rozpoczęcie działań – liderem będzie gospodarka Stanów Zjednoczonych.

Gospodarka krajowa boryka się z problemem osłabienia naszej waluty, które powinno pozytywnie oddziaływać na te obszary gospodarki, które powiązane są z eksportem, z drugiej jednak strony powodując wzrost cen importowanych towarów i surowców. Dodatkowym negatywnym efektem gwałtownego osłabienia się waluty są straty firm na opcjach walutowych. Można oczekiwać, że wygasanie opcji w dalszej części roku i determinacja rządu w utrzymywaniu dyscypliny fiskalnej poprawią obraz Polski wśród inwestorów i przelożą się na umocnienie naszej waluty. Należy jednak pamiętać o dużej wrażliwości polskiego rynku na impulsy płynące z rynków światowych.

Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką lokacyjną

Fundusz dąży do zachowania właściwego zróżnicowania inwestycji w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, mając na uwadze osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.

Ryzyko jest nieodłączną cechą inwestycji. Wiąże się to z faktem, że rezultat finansowy decyzji inwestycyjnej nie jest znany w chwili jej podejmowania i zależy od wielu czynników. Teoria analizy portfelowej wskazuje na istnienie zależności pomiędzy poziomem oczekiwanego zysku a wielkością podejmowanego ryzyka. Teoria ta wskazuje także na korzyści wynikające z budowania portfela inwestycyjnego opartego na różnorodnych instrumentach, czyli na jego dywersyfikacji.

Akcje spółek charakteryzują się wysokim poziomem ryzyka inwestycyjnego. Wiąże się ono z dużą zmiennością cen giełdowych, spowodowaną dążeniem inwestorów do zdyskontowania wszelkich nowych informacji. Dodatkowym ryzykiem jest tak zwane „ryzyko rynku” – zmienność cen akcji notowanych na polskiej giełdzie, wynikające ze zmian postrzegania perspektyw polskiej gospodarki – pogorszenie atrakcyjności inwestycyjnej Polski – dotyka w określonym zakresie wszystkie notowane na giełdzie warszawskiej spółki. Zgodnie z teorią, na efektywnym rynku kapitałowym akcje w długiej perspektywie stanowią instrument o najwyższej stopie dochodowości.

Obligacje skarbowe są instrumentem bezpiecznym o niskim poziomie ryzyka inwestycyjnego. Jednakże ceny obligacji o dłuższym okresie wykupu mogą ulegać znaczącym zmianom wynikającym ze zmian stóp procentowych (ryzyko stopy procentowej). Znajduje to odzwierciedlenie w przejściowym obniżeniu ceny rynkowej obligacji i może wpłynąć na wartość jednostki uczestnictwa Funduszu.

Bony skarbowe są krótkoterminowymi instrumentami dłużnymi, emitowanymi przez Skarb Państwa. Wysoka płynność rynku bonów skarbowych zapewnia bardzo niskie ryzyko inwestycji.

Obligacje przedsiębiorstw charakteryzują się ryzykiem porównywalnym do obligacji skarbowych. Dodatkowe ryzyko wiąże się z mniejszą płynnością oraz z możliwością bankructwa emitenta. Kategoria ratingowa emitenta ułatwia właściwą ocenę poziomu ryzyka związanego z ewentualnym niewykupieniem obligacji. Obecnie w Polsce nieliczne emisje i emitenci poddają się ocenie ratingowej. Zarządzający Funduszem dokonują analizy zdolności emitentów do terminowego i pełnego wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań. Analizy takie pozwalają określić ryzyko niewypłacalności i podjąć racjonalną decyzję o uzasadnionym poziomie oczekiwanej premii za ryzyko. Podobnym ryzykiem charakteryzują się obligacje komunalne, w przypadku których analizowane jest ryzyko nieterminowego regulowania zobowiązań przez gminę. W praktyce przyjmuje się, iż obligacje komunalne emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego mają niższy poziom ryzyka od obligacji przedsiębiorstw.

Inwestycje zagraniczne mogą charakteryzować się nieco wyższym poziomem ryzyka z uwagi na dodatkowy efekt, jakim jest wpływ zmian kursu walutowego na bieżącą wycenę. Obserwacje historyczne wskazują na korzystny wpływ dywersyfikacji poprzez wprowadzenie inwestycji zagranicznych na ogólny poziom ryzyka inwestycyjnego portfela, w tym poprzez redukcję opisanego wcześniej „ryzyka rynku”. Pozwalają one także na dywersyfikację sektorową portfela inwestycyjnego w branżach niedostatecznie reprezentowanych lub nawet niedostępnych na rynku krajowym.

Inwestycje w depozyty bankowe oraz bankowe papiery wartościowe podejmowane z należytą starannością stanowią bezpieczną lokatę, której ryzyko związane jest tylko z ewentualnym bankructwem banku przyjmującego depozyt lub emitującego certyfikaty depozytowe. Fundusz składa depozyty tylko w bankach o znaczącej bazie kapitałowej i stabilnej sytuacji finansowej.

Instrumenty strukturyzowane emitowane przez banki są produktem, którego poziom ryzyka zależy od wyceny innych instrumentów. Analizie podlega także ryzyko wypłacalności emitenta oraz opisane powyżej ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko kursowe jest związane z wahaniami kursów walut obcych w stosunku do waluty krajowej. Jest ono elementem analizy w przypadku inwestycji w krajowe i zagraniczne lokaty (papiery wartościowe, depozyty) denominowane w walutach obcych.

Przy dynamicznym rozwoju sektora otwartych funduszy bardzo istotne jest ryzyko koncentracji i ryzyko płynności. Znaczący przyrost aktywów funduszy – zarówno emerytalnych jak i inwestycyjnych – zdecydowanie wyprzedza rozwój krajowego rynku kapitałowego. Wąski zakres dostępnych inwestycji, maksymalny limit 5% dla inwestycji zagranicznych oraz malejąca płynność na krajowym rynku akcji (przy znacznym spadku kapitalizacji giełdy warszawskiej w 2008 roku) powodują szybki wzrost ryzyka koncentracji

i ryzyka płynności. Oznacza to, że mimo coraz lepszych narzędzi zarządzania ryzykiem oraz starań o dywersyfikację portfela, duże fundusze stoją w obliczu ograniczonych możliwości szybkiego reagowania na wysoką zmienność na rynku kapitałowym.

Na bieżąco monitorowane są dwa główne wskaźniki oceny ryzyka: tracking error (obliczany jako odchylenie standardowe stopy zwrotu Funduszu ponad średnią ważoną stopę zwrotu wszystkich funduszy) oraz information ratio (to iloraz dodatkowej stopy zwrotu uzyskanej przez Fundusz w stosunku do średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich funduszy i tracking error). Wprowadzone narzędzia oceny ryzyka informują, że od początku działalności Fundusz Commercial Union jest jednym z najbezpieczniejszych, jednocześnie generując dodatnią dodatkową stopę zwrotu.

W imieniu Zarządu i pracowników Commercial Union PTE pragniemy podkreślić, że dokładamy wszelkich starań, aby utrzymać najwyższą jakość obsługi oraz staranność i efektywność prowadzonej polityki inwestycyjnej. Dotrzymujemy złożonych obietnic, poprzez kontynuację polityki niskich opłat, które są obecnie konkurencyjne wobec większości funduszy emerytalnych działających na polskim rynku. Jesteśmy funduszem wyróżniającym się bezpieczeństwem prowadzonej polityki zarządzania oszczędnościami Klientów.

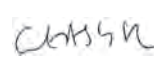
Wierzmy, iż doświadczenie w zarządzaniu aktywami pozwoli na budowanie długoterminowych oszczędności emerytalnych naszych Klientów, udowadniając korzyści wynikające z członkostwa w Commercial Union OFE.

Treść prospektu oraz szereg przydatnych informacji znajdują Państwo także na naszej stronie internetowej www.cu.pl. Serdecznie zachęcamy do zapoznania się z rozszerzoną informacją dotyczącą działalności Funduszu, zamieszczoną na tej stronie.

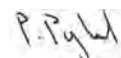
Z poważaniem,

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Warszawa, 14 kwietnia 2009 roku

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

wraz z Opinią Niezależnego Biegłego Rewidenta

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK

1. Dane o Funduszu oraz Towarzystwie będącym organem Funduszu

Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK (zwany dalej Funduszem) jest zarządzany przez Commercial Union Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK S.A. (zwane dalej Towarzystwem) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Prostej 70. Towarzystwo jest wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000005940 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy. Towarzystwo jest spółką akcyjną, której akcjonariuszami są Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., Aviva International Insurance Ltd. Bank Zachodni WBK S.A.

Fundusz został utworzony na podstawie zezwolenia Urzędu Nadzoru Funduszy Emerytalnych, obecnie Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), wydanego dnia 26 stycznia 1999 roku i wpisany do rejestru funduszy emerytalnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie dnia 1 lutego 1999 roku pod numerem RFe 1. Fundusz działa zgodnie z Ustawą z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.) oraz Statutem Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK, w brzmieniu uwzględniającym ostatnią zmianę uchwaloną przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Commercial Union BPH CU WBK S.A. i zatwierdzoną przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie decyzji z dnia 9 maja 2008 roku. Poprzednia zmiana Statutu Funduszu była zatwierdzona przez organ nadzoru w dniu 26 maja 2004 roku.

Ostatni prospekt informacyjny zawierający Statut Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK został opublikowany w dzienniku ogólnopolskim Rzeczpospolita w dniu 9 maja 2008 roku.

2. Sprawozdanie finansowe

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działalność w okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku.

Sprawozdanie finansowe Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK zostało sporządzone zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847), Rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 51, poz. 493 z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 149, poz. 1450 z późn. zm.).

Sprawozdanie finansowe Funduszu zostało sporządzone w oparciu o zasadę kontynuacji działalności przez Fundusz w możliwej do przewidzenia przyszłości, nie krótszej niż 12 miesięcy licząc od dnia 31 grudnia 2008 roku, gdyż zdaniem Zarządu Towarzystwa nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności Funduszu.

W 2008 roku nie miały miejsca znaczące zmiany legislacyjne, które w opinii Zarządu Towarzystwa miałyby istotny wpływ na metodykę sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego.

3. Instytucje obsługujące Fundusz

3.1. Powszechne Towarzystwo Emerytalne

Commercial Union Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK S.A. jest organem Funduszu, który zarządza nim i reprezentuje w stosunkach z osobami trzecimi.

Towarzystwo zarządza Funduszem odpłatnie. Maksymalna wysokość wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo jest określona w Statucie Funduszu, jak również w Ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.).

3.2. Depozytariusz

Bankiem Depozytariuszem dla Funduszu w roku sprawozdawczym 2008, jak i w roku 2007, jest Bank Handlowy w Warszawie S.A. z siedzibą przy ul. Senatorskiej 16.

Obowiązki Depozytariusza reguluje Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.) oraz Umowa o przechowywanie aktywów, o której mowa w Statucie Funduszu. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym wynagrodzenie dla Depozytariusza obliczane było zgodnie ze Statutem Funduszu i wyniosło 2 811 038,65 złotych. W

analogicznym okresie roku poprzedniego wynagrodzenie dla Depozytariusza wyniosło 2 919 583,10 złotych.

3.3. Agent Transferowy

Rejestr Członków Funduszu, w ramach którego otwierane i obsługiwane są poszczególne rachunki, prowadzi Commercial Union Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Prostej 70, zwana dalej Agentem Transferowym.

Agent Transferowy jest odpowiedzialny między innymi za:

- terminową i bezbłędną ewidencję umów członkowskich i danych do rejestrów członków,
- rozpatrywanie wniosków dotyczących zmiany funduszu i zawiadomien o nieważności umowy z innym funduszem,
- zmiany danych członków,
- rozpatrywanie roszczeń z tytułu śmierci członka lub ustania wspólnoty majątkowej,
- obsługę korespondencji.

Koszty usług Agenta Transferowego pokrywa Towarzystwo.

4. Cel inwestycyjny Funduszu

Fundusz inwestuje składki emerytalne członków w celu zgromadzenia kapitału dla świadczeń wypłacanych po uzyskaniu uprawnień emerytalnych. Inwestycje Funduszu są dokonywane zgodnie z przepisami art. 139 Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.) nakazującymi dążenie do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności lokat. Ustawa określa także zakres przedmiotowy dopuszczalnych lokat aktywów Funduszu. Podstawowymi instrumentami, w które lokuje się środki Funduszu, są akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, obligacje skarbowe i bony skarbowe.

Przy dokonywaniu inwestycji w akcje uwzględnia się nie tylko maksymalizację osiągniętych zysków, ale również odpowiednie zarządzanie ryzykiem, które jest realizowane poprzez właściwą dywersyfikację portfela inwestycyjnego.

Inwestując w akcje, Fundusz tworzy zdywersyfikowany portfel aktywów kształtowany w oparciu o analizę fundamentalną spółek. Głównym kryterium inwestycyjnym jest zdolność spółki do generowania długoterminowych zysków, atrakcyjność inwestycyjna branży, płynność i efektywność zarządzania firmą. W przypadkach, gdy jest to uzasadnione, Fundusz realizuje prawa właścicielskie wynikające z posiadanych udziałów poprzez uczestniczenie w Walnych Zgromadzeniach spółek, zatwierdzanie wyników finansowych i wspieranie uchwał zgodnych z interesem uczestników Funduszu.

Portfel papierów dłużnych (obligacje, bony skarbowe, dłużne papiery przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, certyfikaty depozytowe) zdominowany jest przez papiery skarbowe

zapewniające atrakcyjną stopę zwrotu, przy jednoczesnym bardzo niskim ryzyku niewypłacalności emitenta, którym jest głównie Skarb Państwa. Mając na celu lepszą dywersyfikację lokat, Fundusz dokonuje także inwestycji w inne niż skarbowe papiery dłużne, które jednakże nadal stanowią relatywnie niewielką część aktywów.

W celu poprawy stopnia dywersyfikacji aktywów Funduszu realizowane są inwestycje zagraniczne w ramach nałożonych przepisami prawa limitów inwestycyjnych.

5. Ograniczenia inwestycyjne stosowane przez Fundusz

Prowadząc działalność lokacyjną, Fundusz zobowiązany jest do przestrzegania ograniczeń wynikających z przepisów Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 roku w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz. U. z 2004 roku, Nr 32, poz. 276 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2003 roku w sprawie ogólnego zezwolenia na lokowanie aktywów funduszy emerytalnych poza granicami kraju (Dz. U. z 2003 roku, Nr 229, poz. 2286 z późn. zm.) oraz Statutu Funduszu.

6. Podatki i opłaty

Na podstawie Ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 roku, Nr 54, poz. 654 z późn. zm.) fundusze emerytalne są zwolnione w kraju z płacenia podatku dochodowego od osób prawnych.

Należne podatki od przychodów z inwestycji zagranicznych Funduszu pomniejszały w roku sprawozdawczym przychody z inwestycji rozpoznawane w Rachunku zysków i strat Funduszu. Wszelkie podatki pobrane za granicą kwalifikujące się do zwrotu do Funduszu rozpoznawane są przez Fundusz jako należności.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 roku, Nr 14, poz. 176 z późn. zm.) Fundusz odprowadza podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% od kwot wypłacanych po śmierci członka Funduszu wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, z wyjątkiem wypłaty środków na rzecz byłego współmałżonka przekazanych w formie wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego.

7. Podstawowe zasady rachunkowości

Przyjęte przez Fundusz zasady rachunkowości są zgodne z przepisami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku,

Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 51, poz. 493 z późn. zm.). Podstawowe zasady rachunkowości Funduszu zostały przedstawione poniżej.

7.1. Transakcje dotyczące portfela inwestycyjnego

a) *Ujmowanie w księgach transakcji inwestycyjnych*

Operacje dotyczące transakcji zawartych przez Fundusz ujmowane są w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu zawarcia transakcji z zachowaniem faktycznej daty transakcji, na podstawie dowodu księgowego potwierdzającego ich dokonanie. Operacje polegające na nabyciu lub zbyciu zagranicznych instrumentów finansowych ujmowane są w księgach Funduszu analogicznie jak transakcje na rynku krajowym. W celu realizacji założonej polityki inwestycyjnej w zakresie inwestycji w zagraniczne papiery wartościowe oraz depozyty walutowe w bankach krajowych Fundusz dokonuje zakupu walut obcych. Operacje zakupu walut obcych ujmowane są w księgach Funduszu z datą rozliczenia tych operacji.

b) *Ujmowanie w księgach nabytych składników portfela inwestycyjnego*

Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmowane są w księgach rachunkowych według ceny nabycia. Zarówno w przypadku krajowych, jak i zagranicznych składników portfela inwestycyjnego cena nabycia odzwierciedla iloczyn liczby zakupionych sztuk danego waloru i ceny transakcyjnej za sztukę oraz prowizję maklerską, zgodnie z § 2 pkt 26 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847). Składniki portfela nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero. Koszt nabycia akcji objętych w drodze przydziału obejmuje koszt nabycia praw poboru, dzięki którym akcje zostały objęte oraz koszt nabycia akcji nowej emisji.

c) *Ujmowanie w księgach praw poboru i należnych dywidend*

Prawa poboru akcji notowanych na rynku regulowanym ujmowane są w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu, w którym po raz ostatni akcje dające to prawo były notowane z prawem poboru. Niewykonane prawa poboru akcji umarzone są według ceny równej zero na dzień wyceny następujący po dniu, w którym upływa termin realizacji zapisów na akcje. Prawa poboru akcji nienotowanych na rynkach regulowanych ujmowane są w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw.

Należne dywidendy z akcji notowanych na rynku regulowanym ujmowane są w księgach rachunkowych na dzień, w którym akcje te po raz pierwszy były notowane bez dywidendy. Prawa do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na rynkach regulowanych są ujmowane w księgach Funduszu

na zasadach określonych dla praw poboru akcji nienotowanych na rynkach regulowanych, jak opisano powyżej.

W przypadku, gdy na rynkach zagranicznych przyjęte są odmienne metody dotyczące ujmowania praw poboru lub dywidend, nabyte prawa ujmują się zgodnie z metodami określonymi na tych rynkach w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego istnienie oraz wartość tych praw.

d) *Transakcje sprzedaży składników portfela inwestycyjnego*

Składniki portfela inwestycyjnego uznawane za jednakowe co do rodzaju i emitenta są wyceniane zgodnie z zasadą polegającą na przypisaniu sprzedanym papierom wartościowym najwyższej ceny nabycia lub najwyższej ceny nabycia powiększonej o amortyzację, w przypadku instrumentów wycenianych metodą amortyzacji liniowej, dla danego składnika portfela inwestycyjnego.

7.2. Operacje dotyczące przychodów i kosztów Funduszu

a) *Ujmowanie w księgach przychodów odsetkowych*

Należne odsetki wynikające z posiadania papierów wartościowych oraz lokat bankowych naliczane są zgodnie z warunkami emisji (w przypadku dłużnych papierów wartościowych) lub warunkami uzgodnionymi w odniesieniu do danej transakcji (w przypadku lokat bankowych) i ujmowane są w księgach Funduszu w wartości przypadającej na dzień wyceny. Należne odsetki od zakupionych papierów wartościowych ujmowane są w księgach Funduszu w dniu rejestracji dowodu zakupu do momentu rozliczenia w wartości z dnia rozliczenia.

W przypadku sprzedaży papierów wartościowych wraz z odsetkami należnymi z tytułu posiadania tych walorów, należne odsetki ujmowane są w dniu rejestracji dowodu sprzedaży w wartości przypadającej na dzień rozliczenia.

Wartość odsetek naliczonych od dłużnych papierów wartościowych stanowi składnik portfela inwestycyjnego.

b) *Ujmowanie w księgach kosztów pokrywanych z aktywów Funduszu*

Koszty z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa, opłat dla Depozytariusza oraz odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek ujmowane są jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów w każdym dniu wyceny w wysokości przypadającej na dany dzień wyceny.

Zgodnie z § 17 Statutu Funduszu wynagrodzenie Depozytariusza, pokrywane bezpośrednio z aktywów Funduszu, naliczane jest od wartości aktywów netto Funduszu według stanu na ostatni roboczy dzień miesiąca i płatne w odstępach miesięcznych.

c) Ujmowanie w księgach różnic kursowych

Zgodnie z § 19 ust. 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847) zrealizowane dodatnie i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku sprzedaży składników portfela inwestycyjnego Fundusz ujmuje w Rachunku zysków i strat w pozycji IV.1. „Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji”.

Niezrealizowane dodatnie i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku aktualizacji wartości składników portfela inwestycyjnego Fundusz ujmuje w Rachunku zysków i strat w pozycji IV.2. „Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji”.

Zgodnie z § 27 ust. 7 i z § 28 ust. 6 zrealizowane i niezrealizowane dodatnie i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku aktualizacji wartości bądź też w wyniku rozchodu wszystkich innych składników aktywów i zobowiązań Funduszu poza składnikami portfela inwestycyjnego, są ujmowane w Rachunku zysków i strat w pozycji I.3. „Różnice kursowe dodatnie” oraz w pozycji II.7. „Różnice kursowe ujemne”.

7.3. Operacje dotyczące kapitału członkowskiego, kapitału rezerwowego, kapitału premiowego oraz kapitału części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego

Wpłaty dokonywane na rzecz członków Funduszu, na rachunek członkowski oraz na rachunek premiowy i na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, ujmowane są w księgach Funduszu na rachunku przeliczeniowym na dzień otrzymania, po uzyskaniu dowodu księgowego potwierdzającego ich dokonanie. Obligacje oddłużeniowe przekazane do Funduszu (w przypadku zaległych składek finansowanych emisją oddłużeniowych obligacji Skarbu Państwa) były ujmowane w portfelu inwestycyjnym na dzień ich otrzymania.

Otrzymane wpłaty oraz obligacje zidentyfikowane jako należne członkom Funduszu przeliczane są na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny odpowiednio po otrzymaniu wpłaty na rachunek przeliczeniowy lub po dniu otrzymania obligacji według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień przeliczenia.

Zgodnie z § 15 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847), do dnia otrzymania wpłaty na kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego środki należne od Towarzystwa ujmowane są jako należności od Towarzystwa oraz wykazywane jako zobowiązanie z tytułu nieprzeliczonych jednostek rozrachunkowych. Do dnia przekazania Towarzystwu środków z tytułu prelimitowanych kosztów rachunku premiowego, wartość zobowiązania wykazuje się jako zobowiązanie wobec Towarzystwa.

Środki pieniężne otrzymane od Towarzystwa tytułem wpłat na kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego i kapitał premiowy przeliczane są na jednostki rozrachunkowe na tych samych zasadach, co środki wpłacane na rzecz członków Funduszu. Towarzystwo zobowiązane jest zgodnie z art. 184 Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.) do utrzymywania kapitału dodatkowej części Funduszu Gwarancyjnego w przedziale 0,3% - 0,4% wartości aktywów netto Funduszu. Zarówno na koniec roku 2008 jak i 2007 udział części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego w wartości aktywów netto Funduszu wynosił 0,36%.

Zmniejszenie kapitałów Funduszu ujmowane jest w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne w oparciu o wartość jednostki rozrachunkowej obowiązującej w dniu przeliczenia.

7.4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zasad szacunku

Niniejsze sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku zostało sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847).

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany zasad szacowania wyceny dłużnych instrumentów finansowych.

8. Wycena aktywów Funduszu

Wycena aktywów Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK dokonywana jest w każdym dniu wyceny zgodnie z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 248, poz. 1847), Ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 51, poz. 493 z późn. zm.).

Wartość aktywów netto Funduszu jest ustalana w każdym dniu wyceny i stanowi ona podstawę ustalenia wartości jednostki rozrachunkowej, zgodnie z przepisami rozdziału 9 Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.).

Wartość jednostki rozrachunkowej w okresie obrotowym objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym wyliczana jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku i z taką samą dokładnością jest brana pod uwagę w wyliczeniach systemu Agenta Transferowego.

8.1. Wycena portfela inwestycyjnego Funduszu

W przypadku dłużnych skarbowych papierów wartościowych, dla których ustalany jest kurs fixingowy na elektronicznym rynku skarbowych papierów wartościowych MTS Poland, rynkiem wyceny jest rynek prowadzony przez MTS – Centralną Tabelę Ofert S.A.

Papiery wartościowe, dla których rynkiem wyceny jest MTS Poland, wyceniane są w dniu wyceny według średniej dziennej ceny transakcji ważonej wolumenem obrotu, a jeżeli nie jest ona oficjalnie ustalona na rynku wyceny, kursem wyceny jest kurs fixingowy, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony na rynku wyceny, to Fundusz stosuje kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku wyceny.

W przypadku dłużnych skarbowych papierów wartościowych notowanych na pozostałych rynkach do wyceny stosowana jest średnia dzienna cena transakcji ważona wolumenem obrotu, a jeżeli nie została ona oficjalnie ustalona, to wycena dokonywana jest według kursu zamknięcia, a jeżeli nie został on oficjalnie ustalony, to wycena dokonywana jest według ostatniego kursu jednolitego z dnia wyceny, a jeżeli ten również nie jest oficjalnie ustalony, Fundusz stosuje kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku wyceny. Jeżeli w dniu wyceny nie został określony żaden z powyższych kursów wyceny, Fundusz stosuje odpowiedni kurs z ostatniego dnia, w którym został on ustalony.

Rynek wyceny dla poszczególnych walorów jest wybierany z zachowaniem przepisów zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 51, poz. 493 z późn. zm.).

Podstawową metodą wyceny dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku regulowanym, jest liniowa amortyzacja dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

Jeżeli nie jest możliwa wycena aktywów według powyższej zasady lub też dokonanie wyceny z zastosowaniem tej zasady byłoby sprzeczne z zasadą ostrożności, albo dokonanie wyceny z zastosowaniem ww. zasady prowadziłoby do wyceny znacznie odbiegającej na niekorzyść od wartości rynkowej, Fundusz dokonuje wyceny wartości tych aktywów według określonej przez siebie szczegółowej metodologii wyceny, zgodnie § 14 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie

szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 51, poz. 493 z późn. zm.). Metodologia ta uwzględnia również modele oparte o efektywną stopę oprocentowania uwzględniającą wartość zdyskontowanych przyszłych przepływów finansowych wynikających z posiadania danego waloru.

Wartość akcji, praw poboru i praw do akcji nienotowanych na rynku regulowanym jest równa wartości akcji tego emitenta notowanych na rynku wyceny. Jeżeli między akcjami nowej emisji i akcjami notowanymi na rynku regulowanym istnieją różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, wartość akcji nowej emisji jest określana jako wartość akcji emisji notowanej na rynku wyceny skorygowana o wartość uprawnień przysługujących posiadaczom akcji różniących te emisje.

Wartość zagranicznych papierów wartościowych wyrażana jest w złotych polskich, a ich wartość kalkulowana jest w oparciu o kurs średni walut obcych ustalany przez Narodowy Bank Polski w dniu wyceny.

Prawa poboru objęte w przypadku nieodpłatnego przydziału z tytułu posiadania akcji do czasu ich notowań wycenia się według wartości teoretycznej, przy zastosowaniu zasady ostrożnej wyceny lub po wartości równej zero, jeśli na dzień wyceny nie została opublikowana cena emisyjna nowej serii akcji.

Papiery wartościowe nabyte z udzielonym przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu, w transakcji mającej na celu zabezpieczenie udzielonego depozytu lub pożyczki, są wyceniane metodą liniowej amortyzacji różnicy między ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich nabycia.

Pozostałe papiery wartościowe niewymienione wyżej wycenianie są według ceny nabycia.

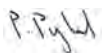
8.2. Wycena pozostałych aktywów i zobowiązań Funduszu

Należne Funduszowi odsetki od lokat bankowych ujmowane są w aktywach Funduszu zgodnie z zasadą memoriału.

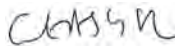
Wierzytelności z tytułu pożyczki, kredytu lub depozytu wyceniane są według sumy wartości nominalnej i odsetek naliczonych do dnia wyceny.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

BILANS FUNDUSZU

na dzień 31 grudnia 2008 roku (w złotych)

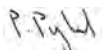
	31 grudnia 2007 roku	31 grudnia 2008 roku
I. AKTYWA	37 494 096 244,08	36 252 048 976,82
1. Portfel inwestycyjny	37 288 603 091,22	36 107 347 197,55
2. Środki pieniężne:	144 888 272,23	71 886 424,97
a) Na rachunkach bieżących	8 661 767,03	17 157 175,84
b) Na rachunku przeliczeniowym	136 226 505,20	54 729 249,13
- na rachunku wpłat	136 226 505,20	54 729 249,13
- na rachunku wypłat	0,00	0,00
- do wyjaśnienia	0,00	0,00
c) Na pozostałych rachunkach	0,00	0,00
3. Należności:	60 604 880,63	72 815 354,30
a) Z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	39 591 999,95	71 703 268,51
b) Z tytułu dywidend	349 963,22	876 241,72
c) Z tytułu pożyczek	0,00	0,00
d) Z tytułu odsetek	1 312 917,46	235 844,07
e) Od towarzystwa	0,00	0,00
f) Z tytułu wpłat na rachunek premii	0,00	0,00
g) Pozostałe należności	19 350 000,00	0,00
4. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
II. Zobowiązania:	170 097 069,94	135 169 653,72
1. Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	108 061 785,55	97 784 323,44
2. Z tytułu pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3. Wobec członków	42 171 607,82	18 955 354,20
4. Wobec towarzystwa	5 338 418,89	3 379 352,28
5. Wobec depozytariusza	0,00	0,00
6. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku rezerwowym	0,00	0,00
7. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku premiovym	0,00	0,00
8. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
9. Pozostałe zobowiązania	429 340,00	500 866,00
10. Rozliczenia międzyokresowe	14 095 917,68	14 549 757,80
III. Aktywa netto (I-II)	37 323 999 174,14	36 116 879 323,10
IV. Kapitał funduszu	23 784 423 182,60	28 557 969 241,97
V. Kapitał rezerwowy	(160 528,34)	155 193,14
VI. Kapitał premiový	2 184 775,72	2 409 215,26
VII. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	96 585 562,99	113 085 562,99
VIII. Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy	13 440 966 181,17	7 443 260 109,74
1. Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji	4 784 588 610,82	6 293 758 981,73

	31 grudnia 2007 roku	31 grudnia 2008 roku
2. Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	2 659 188 874,71	2 015 347 599,44
3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	5 997 188 695,64	(865 846 471,43)
4. Zakumulowane przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
IX. Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy razem (IV+V+VI+VII+VIII)	37 323 999 174,14	36 116 879 323,10

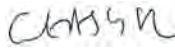
Załączone wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia są integralną częścią powyższego Bilansu.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2008 roku (w złotych)

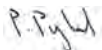
	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
I. Przychody operacyjne	1 346 081 821,67	1 684 235 300,68
1. Przychody portfela inwestycyjnego	1 343 690 736,24	1 683 199 416,92
a) Dywidendy i udziały w zyskach	276 801 054,07	272 803 213,39
b) Odsetki, w tym:	1 041 591 390,23	1 322 704 605,25
- odsetki od dłużnych papierów wartościowych	940 884 785,92	1 246 759 047,25
- odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych	100 706 604,31	75 945 558,00
- pozostałe	0,00	0,00
c) Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	25 298 240,60	87 691 598,28
d) Przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
e) Przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych	0,00	0,00
f) Pozostałe przychody portfela inwestycyjnego	51,34	0,00
2. Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych	0,00	0,00
3. Różnice kursowe dodatnie	2 354 752,54	989 900,30
4. Pozostałe przychody	36 332,89	45 983,46
II. Koszty operacyjne	180 705 457,04	175 692 629,16
1. Koszty zarządzania funduszem	158 431 810,00	161 323 243,99
2. Koszty zasilenia rachunku premiowego	21 188 343,56	21 662 084,96
3. Koszty wynagrodzenia depozytariusza	2 919 583,10	2 811 038,65
4. Koszty portfela inwestycyjnego, w tym:	227 315,49	6 628,04
a) Amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej	227 315,49	6 628,04
b) Pozostałe koszty inwestycyjne	0,00	0,00
5. Koszty zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
6. Przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiowym	(8 816 314,95)	(11 758 227,26)
7. Różnice kursowe ujemne	6 735 640,65	1 617 599,69
8. Pozostałe koszty	19 079,19	30 261,09

	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
III. Wynik z inwestycji (I-II)	1 165 376 364,63	1 508 542 671,52
IV. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	1 001 440 790,05	(7 506 248 742,95)
1. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	1 307 691 456,28	(643 068 528,69)
2. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	(306 250 666,23)	(6 863 180 214,26)
V. Wynik z operacji (III+IV)	2 166 817 154,68	(5 997 706 071,43)
VI. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
VII. Wynik finansowy (V+VI)	2 166 817 154,68	(5 997 706 071,43)

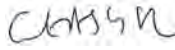
Załączone wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia są integralną częścią powyższego Rachunku zysków i strat.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO FUNDUSZU

za okres od dnia 1 stycznia 2008 do dnia 31 grudnia 2008 roku (w złotych)

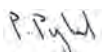
	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
A. Zmiana wartości aktywów netto		
I. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	30 955 855 925,24	37 323 999 174,14
II. Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:	2 166 817 154,68	(5 997 706 071,43)
1. Wynik z inwestycji	1 165 376 364,63	1 508 542 671,52
2. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	1 307 691 456,28	(643 068 528,69)
3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	(306 250 666,23)	(6 863 180 214,26)
4. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
III. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym	4 201 326 094,22	4 790 586 220,39
1. Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe	4 955 723 198,81	5 471 365 174,00
2. Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych	754 397 104,59	680 778 953,61
IV. Łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II+III)	6 368 143 248,90	(1 207 119 851,04)
V. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I+IV)	37 323 999 174,14	36 116 879 323,10
B. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych		
I. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym:		
1. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego	1 163 965 723,3503	1 309 626 214,0748
2. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego	1 309 626 214,0748	1 495 254 538,5255
3. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na początek okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
4. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na koniec okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
5. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiovym na początek okresu sprawozdawczego	113 686,4746	133 283,0377
6. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiovym na koniec okresu sprawozdawczego	133 283,0377	142 077,4569
7. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego	4 405 162,3983	4 687 859,5477
8. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego	4 687 859,5477	5 387 355,6219
II. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową		
1. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego	26,60	28,50
2. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego	28,50	24,15

	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
3. Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	7,143%	-15,263%
4. Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	26,53	22,61
5. Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	30,06	28,43
6. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym	28,50	24,15

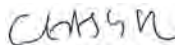
Załączone wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia są integralną częścią powyższego Zestawienia zmian w aktywach netto Funduszu.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

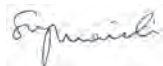
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres od dnia 1 stycznia 2008 do dnia 31 grudnia 2008 roku (w złotych)

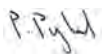
	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
I. Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego	30 955 855 925,24	37 323 999 174,14
1. Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego	19 591 454 096,73	23 784 423 182,60
1.1. Zmiany w kapitale funduszu	4 192 969 085,87	4 773 546 059,37
a) Zwiększenia z tytułu:	4 915 105 490,86	5 423 578 744,24
- wpłat członków	4 269 945 106,18	4 890 077 099,36
- otrzymanych wpłat transferowych	645 160 384,68	533 501 644,88
- pokrycia szkody	0,00	0,00
- pozostałe	0,00	0,00
b) Zmniejszenia z tytułu:	722 136 404,99	650 032 684,87
- wypłat do towarzystwa	0,00	0,00
- wypłat transferowych	658 748 532,70	567 872 875,22
- wypłat osobom uprawnionym	21 710 742,76	24 160 775,87
- zwrotu błędnie wpłaconych składek	626 837,57	1 375 247,05
- pozostałe	41 050 291,96	56 623 786,73
1.2. Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	23 784 423 182,60	28 557 969 241,97
2. Kapitał rezerwowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	(14 707,61)	(160 528,34)
2.1. Zmiany w kapitale rezerwowym	(145 820,73)	315 721,48
a) Zwiększenia z tytułu:	11 649 281,96	9 651 881,48
- wpłat towarzystwa	0,00	0,00
- przeniesienia środków z rachunku premiowego	11 649 281,96	9 651 881,48
b) Zmniejszenia z tytułu:	11 795 102,69	9 336 160,00
- wypłat na rzecz towarzystwa	11 795 102,69	9 336 160,00
- pozostałe	0,00	0,00
2.2. Kapitał rezerwowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	(160 528,34)	155 193,14
3. Kapitał premiowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	1 781 946,64	2 184 775,72
3.1. Zmiany w kapitale premiowym	402 829,08	224 439,54
a) Zwiększenia z tytułu:	20 868 425,99	21 634 548,28
- wpłat towarzystwa	20 868 425,99	21 634 548,28
b) Zmniejszenia z tytułu:	20 465 596,91	21 410 108,74
- zasilenia rachunku rezerwowego	11 649 281,96	9 651 881,48
- zasilenia funduszu	8 816 314,95	11 758 227,26
- pozostałe	0,00	0,00
3.2. Kapitał premiowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	2 184 775,72	2 409 215,26
4. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego	88 485 562,99	96 585 562,99
4.1. Zmiany w kapitale części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	8 100 000,00	16 500 000,00

	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
a) Zwiększenia z tytułu:	8 100 000,00	16 500 000,00
- wpłat towarzystwa	8 100 000,00	16 500 000,00
b) Zmniejszenia z tytułu:	0,00	0,00
- zasilenia funduszu	0,00	0,00
- wypłat na rzecz towarzystwa	0,00	0,00
4.2. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego	96 585 562,99	113 085 562,99
5. Wynik finansowy	13 440 966 181,17	7 443 260 109,74
II. Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	37 323 999 174,14	36 116 879 323,10

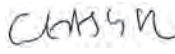
Załączone wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia są integralną częścią powyższego Zestawienia zmian w kapitale własnym.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

ZESTAWIENIE PORTFELA INWESTYCYJNEGO

według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
1. Bony skarbowe	156 384	1 536 755,73	1 540 405,92	4,11%	37 500	352 175,36	368 398,57	1,01%
BS-031208	27 036	255 309,74	256 384,75	0,68%				
BS-051108	4 348	41 232,69	41 566,09	0,11%				
BS-060509					500	4 698,40	4 895,60	0,01%
BS-150409					37 000	347 476,96	363 502,97	1,00%
BS-190308	25 000	246 396,30	246 871,51	0,66%				
BS-300108	100 000	993 817,00	995 583,57	2,66%				
2. Obligacje skarbowe	20 722 234	20 032 557,97	20 492 204,56	54,65%	26 463 215	25 582 274,27	26 734 952,61	73,75%
DK0809	486 878	501 593,76	496 167,63	1,32%	486 878	501 593,76	498 115,14	1,37%
DS0509	1 259 472	1 202 403,71	1 302 331,83	3,47%	615 041	566 270,64	636 462,88	1,76%
DS1013	1 048 804	971 964,63	1 005 897,43	2,68%	1 258 804	1 164 330,65	1 256 437,45	3,47%
DS1015	1 393 704	1 448 083,95	1 431 487,33	3,82%	998 704	1 009 824,50	1 059 165,54	2,92%
DS1017	698 483	670 742,80	670 271,27	1,79%	1 744 207	1 629 293,86	1 744 451,19	4,81%
DS1019					1 952 582	1 892 370,17	1 979 366,12	5,46%
DS1109	418 043	362 426,39	419 493,61	1,12%	368 043	307 231,89	371 973,70	1,03%
DS1110	935 619	920 119,37	937 929,98	2,50%	1 010 619	984 719,10	1 028 890,99	2,84%
DZ0108	121 712	123 209,91	127 752,57	0,34%				
DZ0109	9 845	9 768,23	10 372,99	0,03%				
DZ0110	261 335	262 067,94	278 185,88	0,74%	261 335	262 067,94	279 847,97	0,77%
DZ0709	181 622	179 090,82	187 125,15	0,50%	181 622	179 090,82	189 337,30	0,52%
DZ1111	1 194 282	1 188 300,09	1 183 879,80	3,16%	1 267 437	1 261 089,32	1 269 160,72	3,50%
IZ0816	812 144	852 012,61	890 368,05	2,37%	1 030 240	1 092 352,57	1 074 571,65	2,96%
OK0709	755 962	687 741,02	688 832,57	1,84%				
OK0710					275 553	247 756,77	254 500,75	0,70%
OK0711					2 000 000	1 740 248,00	1 753 000,00	4,84%
OK0808	261 211	246 286,17	252 460,43	0,67%				
OK1208	46 600	44 073,72	44 232,72	0,12%				
PP1013	50 000	50 000,00	50 593,37	0,14%	50 000	50 000,00	50 829,81	0,14%
PS0310	2 633 157	2 666 052,67	2 726 897,39	7,27%	2 988 157	3 000 067,02	3 131 349,48	8,64%
PS0412	3 249 243	3 139 102,32	3 188 969,54	8,51%	2 733 153	2 597 783,83	2 783 525,01	7,68%
PS0413	236 700	229 027,89	236 382,82	0,63%	962 798	905 649,41	998 383,01	2,75%
PS0414					673 090	671 316,11	714 404,26	1,97%
PS0511	668 744	637 568,77	648 521,18	1,73%	648 744	613 197,76	651 488,19	1,80%
PS0608	32 157	29 793,04	33 126,53	0,09%				

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
SP0308	392 617	38 318,67	40 737,94	0,11%				
WS0429					635 000	620 438,89	692 155,13	1,91%
WS0437	30 000	27 528,00	30 394,50	0,08%	30 000	27 528,00	28 477,50	0,08%
WS0922	368 647	368 680,80	371 430,28	0,99%	1 126 647	1 092 162,76	1 175 994,14	3,24%
WZ0118	1 859 798	1 861 633,20	1 902 201,44	5,07%	1 849 106	1 850 923,01	1 800 529,99	4,97%
WZ0911	1 315 455	1 314 967,49	1 336 160,33	3,56%	1 315 455	1 314 967,49	1 312 534,69	3,62%
3. Pożyczka lub kredyt dla Skarbu Państwa (SP)								
4. Bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego (NBP)								
5. Obligacje NBP								
6. Pożyczka lub kredyt dla NBP								
7. Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczane przez SP								
8. Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczane przez SP								
9. Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczane przez NBP								
10. Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczane przez NBP								
11. Depozyty w bankach krajowych		914 778,67	914 778,68	2,44%		644 291,85	644 291,85	1,78%
LOKATA (ABN AMRO BANK POLSKA S.A.)						78 632,00	78 632,00	0,22%
LOKATA (BANK PEKAO S.A.)						101 462,00	101 462,00	0,28%
LOKATA (BANK PEKAO S.A.)						195 510,90	195 510,90	0,54%
LOKATA (BRE BANK S.A.)						24 943,74	24 943,74	0,07%
LOKATA (BRE BANK S.A.)						7 978,59	7 978,59	0,02%
LOKATA (BRE BANK S.A.)						129 802,50	129 802,50	0,35%
LOKATA (BRE BANK S.A.)						103 361,25	103 361,25	0,29%
LOKATA (BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A.)						2 600,87	2 600,87	0,01%
LOKATA (BRE BANK S.A.)		199 781,45	199 781,45	0,53%				
LOKATA (CALYON S.A. ODDZIAŁ W POLSCE)		200 000,00	200 000,00	0,54%				
LOKATA (CALYON S.A. ODDZIAŁ W POLSCE)		200 000,00	200 000,00	0,53%				

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
LOKATA (RABOBANK POLSKA S.A.)		35 000,00	35 000,00	0,09%				
LOKATA (RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.)		199 999,53	199 999,54	0,54%				
LOKATA (SOCIETE GENERALE S.A.)		79 997,69	79 997,69	0,21%				
12. Papiery wartościowe emitowane przez banki krajowe	640	187 000,00	190 566,01	0,51%	580	217 000,00	223 489,07	0,62%
AIG BANK POLSKA S.A.	350	35 000,00	36 294,17	0,10%	350	35 000,00	36 798,42	0,10%
LUKAS BANK S.A.	55	55 000,00	55 797,46	0,15%	55	55 000,00	55 994,34	0,16%
LUKAS BANK S.A.					40	40 000,00	41 852,00	0,12%
LUKAS BANK S.A.	15	75 000,00	76 332,66	0,20%	15	75 000,00	76 680,74	0,21%
TOYOTA BANK POLSKA S.A.	120	12 000,00	12 124,27	0,03%	120	12 000,00	12 163,57	0,03%
TOYOTA BANK POLSKA S.A.	100	10 000,00	10 017,45	0,03%				
13. Listy zastawne	105 000	105 000,00	106 285,10	0,28%	155 000	155 000,00	157 492,15	0,43%
BRE BANK HIPOTECZNY S.A.	50 000	50 000,00	50 289,00	0,13%	50 000	50 000,00	50 338,00	0,14%
BRE BANK HIPOTECZNY S.A.					30 000	30 000,00	30 882,60	0,08%
BRE BANK HIPOTECZNY S.A.	30 000	30 000,00	30 663,60	0,08%	30 000	30 000,00	30 573,30	0,08%
BRE BANK HIPOTECZNY S.A.	25 000	25 000,00	25 332,50	0,07%	25 000	25 000,00	25 421,25	0,07%
BRE BANK HIPOTECZNY S.A.					20 000	20 000,00	20 277,00	0,06%
14. Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	445 000	44 516,50	44 791,65	0,12%	445 000	44 516,50	44 158,55	0,12%
MIASTO POZNAŃ - SERIA D	280 000	28 000,00	28 039,20	0,08%	280 000	28 000,00	27 482,00	0,07%
MIASTO POZNAŃ - SERIA E	165 000	16 516,50	16 752,45	0,04%	165 000	16 516,50	16 676,55	0,05%
15. Zabezpieczone całkowicie zdematerializowane papiery wartościowe								
16. Zabezpieczone całkowicie inne niż zdematerializowane papiery wartościowe								
17. Niezabezpieczone całkowicie dłużne papiery wartościowe inne niż zdematerializowane, a emitowane przez spółki publiczne	3 160	315 763,01	320 221,89	0,86%	3 250	324 968,00	330 800,47	0,91%
HTL-STREFA S.A.	350	35 000,00	35 948,28	0,10%	350	35 000,00	36 222,28	0,10%
GLOBE TRADE CENTRE S.A.	450	45 000,00	45 532,11	0,12%	450	45 000,00	45 654,72	0,12%
GLOBE TRADE CENTRE S.A.					250	25 000,00	25 277,89	0,07%
POLIMEX-MOSTOSTAL S.A.	400	39 968,00	40 481,84	0,11%	400	39 968,00	40 631,53	0,11%

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
POLIMEX-MOSTOSTAL S.A.	300	30 000,00	30 774,96	0,08%	300	30 000,00	31 006,27	0,09%
POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A.	1 500	150 000,00	151 617,94	0,41%	1 500	150 000,00	152 007,78	0,42%
POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN S.A.	160	15 795,01	15 866,76	0,04%				
18. Pożyczki dla spółek publicznych								
19. Akcje spółek notowanych na rynku oficjalnych notowań Giełdy Papierów Wartościowych (GPW)	452 658 463	6 897 239,29	12 827 934,24	34,21%	505 963 030	8 419 846,26	7 215 264,43	19,90%
AB S.A.	1 292 463	33 881,57	34 534,61	0,09%	1 381 218	35 676,11	4 834,26	0,01%
ABM SOLID S.A.	262 800	7 815,31	6 407,06	0,02%	382 800	10 417,81	3 828,00	0,01%
AGORA S.A.	345 307	12 101,27	18 801,97	0,05%	679 517	27 817,38	11 021,77	0,03%
AMBRA S.A.	1 212 593	16 264,50	12 732,23	0,03%	1 917 254	22 897,87	3 048,43	0,01%
AMREST HOLDINGS N.V.	1 011 045	127 693,32	133 518,60	0,36%	1 231 918	140 464,01	61 214,01	0,17%
ARTMAN S.A.	257 349	15 840,89	15 551,60	0,04%				
ASSECO BUSINESS SOLUTIONS S.A.	3 947	44,29	49,38	0,00%	408 356	4 984,24	1 821,27	0,01%
ASSECO POLAND S.A.	2 562 727	162 724,32	187 489,11	0,50%	8 000 934	480 154,40	379 564,31	1,05%
ASSECO SLOVAKIA AS	16 600	4 150	7 304	0,02%	666 000	19 400,00	8 777,88	0,02%
AUTOMOTIVE COMPONENTS EUROPE S.A.	749 169	15 084,56	8 945,08	0,02%				
BANK BPH S.A.	143 234	135 307,81	15 126,94	0,04%				
BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A.	1 783 889	133 972,15	178 281,87	0,48%	4 118 402	273 562,26	198 877,63	0,55%
BANK MILLENNIUM S.A.	37 083 259	271 035,14	433 874,13	1,16%	62 200 437	399 111,93	178 515,25	0,49%
BANK POLSKA KASA OPIEKI S.A.	5 770 378	662 448,82	1 331 514,72	3,55%	8 084 480	965 078,44	1 034 247,53	2,85%
BARLINEK S.A.	1 663 379	15 740,59	21 025,11	0,06%	1 660 530	15 699,19	3 155,01	0,01%
BIOTON S.A.	5 000 000	4 589,16	4 500,00	0,01%				
BRE BANK S.A.	936 429	115 556,67	466 894,14	1,25%	1 849 365	345 221,70	369 521,62	1,02%
BUDIMEX S.A.					1 050 000	79 952,97	53 896,50	0,15%
BUDVAR CENTRUM S.A.	343 875	4 425,86	4 123,06	0,01%	450 083	5 684,82	1 044,19	0,00%
CENTRAL EUROPEAN DISTRIBUTION CORPORATION	522 033	44 257,06	75 397,23	0,20%				
CERSANIT S.A.	11 113 096	201 101,68	383 512,94	1,02%	13 685 455	261 918,74	197 891,68	0,55%
CEZ AS	0	0,00	0,00	0,00%	1 938 013	300 092,35	243 259,39	0,67%
CINEMA CITY INTERNATIONAL N.V.	1 674 620	43 434,04	58 946,62	0,16%	5 775 016	124 662,31	89 512,75	0,25%
COMP SAFE SUPPORT S.A.	230 000	17 284,50	17 371,90	0,05%	230 000	17 284,50	8 763,00	0,02%

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
CYFROWY POLSAT S.A.					50 000	606,15	675,00	0,00%
DECORA S.A.	382 488	13 609,97	12 690,95	0,03%	382 488	13 609,97	3 591,56	0,01%
ECHO INVESTMENT S.A.	37 850 690	152 989,83	300 534,48	0,80%	37 812 146	152 593,96	81 296,11	0,22%
ELEKTROBUDOWA S.A.	480 403	23 351,72	96 421,69	0,26%	540 453	33 560,22	84 321,48	0,23%
ELSTAR OILS S.A.	31 800	414,14	239,77	0,00%				
EMPERIA HOLDING S.A.	1 397 436	152 961,30	229 906,17	0,61%	1 648 393	171 183,59	88 518,70	0,24%
ENERGOMONTAŻ-PÓLNOĆ S.A.					761 508	8 926,88	6 023,53	0,02%
ERBUD S.A.	893 146	67 510,20	81 687,13	0,22%	683 146	47 318,15	15 343,46	0,04%
ES-SYSTEM S.A.	716 494	4 155,66	5 588,65	0,01%	418 738	2 428,68	2 076,94	0,01%
EUROCASH S.A.	7 133 974	54 284,75	85 322,33	0,23%	7 739 424	60 336,69	76 929,87	0,21%
EUROMARK POLSKA S.A.	959 180	15 212,11	9 275,27	0,02%	959 180	15 212,11	1 016,73	0,00%
FABRYKA FARB I LAKIERÓW ŚNIEŻKA S.A.	683 521	33 170,75	33 253,30	0,09%	681 524	33 056,70	17 542,43	0,05%
FABRYKA MASZYN FAMUR S.A.	13 959 327	64 898,07	61 002,26	0,16%	18 507 238	78 567,69	19 987,82	0,06%
FABRYKI MEBLI FORTE S.A.	52 510	289,47	339,22	0,00%				
FARMACOL S.A.	1 151 811	18 482,85	47 535,24	0,13%	1 117 074	17 297,13	31 479,15	0,09%
FOTA S.A.	300 000	11 227,46	8 139,00	0,02%				
GETIN HOLDING S.A.	55 115 882	212 995,06	806 345,35	2,15%	53 048 224	182 394,41	262 588,71	0,72%
GLOBE TRADE CENTRE S.A.	15 883 052	254 928,04	696 471,83	1,86%	15 883 052	254 928,04	241 740,05	0,67%
GRAAL S.A.	250 000	10 019,64	8 817,50	0,02%				
GRUPA FINANSOWA PREMIUM S.A.	100 000	2 800,00	1 649,00	0,00%				
GRUPA KĘTY S.A.	873 567	58 975,63	139 133,02	0,37%	365 339	14 257,85	22 022,63	0,06%
GRUPA LOTOS S.A.	2 814 369	128 253,57	126 083,73	0,34%	472 735	20 642,91	5 668,09	0,02%
(1* HYDROBUDOWA POLSKA S.A.					5 999 783	48 711,25	36 658,67	0,10%
IMMOEAST AG	11 453 519	341 272,02	304 434,54	0,81%				
INDYKPOL S.A.	160 709	4 603,58	18 399,57	0,05%	160 709	4 603,58	3 728,45	0,01%
INFOVIDE-MATRIX S.A.	268	8,35	8,87	0,00%	257 381	8 357,32	2 226,35	0,01%
ING BANK ŚLĄSKI S.A.	696 926	218 281,97	519 286,53	1,38%	884 798	300 316,68	380 241,94	1,05%
INTER CARS S.A.					220 308	23 034,13	5 677,34	0,02%
INTERIA.PL S.A.	293 079	18 531,13	19 313,91	0,05%				
KERNEL HOLDING S.A.	299 000	7 176,00	10 121,15	0,03%				
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.	5 480 708	170 694,87	585 065,58	1,56%	5 425 274	158 708,88	154 837,32	0,43%
KOELNER S.A.	1 560 998	27 072,71	51 263,17	0,14%	1 557 182	26 946,36	12 644,32	0,03%
KOMPUTRONIK S.A.	11 860	463,73	449,49	0,00%	281 825	10 030,53	2 939,43	0,01%
KOPEX S.A.	3 710 518	201 479,14	186 750,37	0,50%	3 789 840	204 475,38	38 845,86	0,11%
LC CORP S.A.	27 000 000	174 370,67	82 350,00	0,22%	40 000 000	185 874,86	23 200,00	0,06%
LPP S.A.	152 760	80 769,03	407 737,83	1,09%	153 276	102 214,39	179 034,03	0,49%

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
MAKRUM S.A.	1 650 000	8 745,00	11 121,00	0,03%	1 649 120	8 740,34	3 413,68	0,01%
MERCOR S.A.					550 347	24 767,46	12 382,81	0,03%
MOL MAGYAR OLAY ES GAZIPARI RESZVENYTARSASAG					310 000	99 859,82	47 740,00	0,13%
MONDI ŚWIECIE S.A.	2 076 014	108 031,28	140 732,99	0,38%	3 058 546	144 031,76	121 240,76	0,33%
MONNARI TRADE S.A.	802 095	22 860,55	26 124,23	0,07%	1 004 895	28 608,96	7 878,38	0,02%
NEPENTES PHARAMCEUTICAL COMPANY S.A.					571 831	8 760,21	8 320,14	0,02%
NEW WORLD RESOURCES N.V.					5 103 942	199 355,18	59 205,73	0,16%
NG2 S.A.	1 434 574	83 283,51	65 818,26	0,18%	2 234 334	118 632,97	82 603,33	0,23%
NOBLE BANK S.A.	600 000	6 300,00	7 530,00	0,02%				
ORBIS S.A.	4 030 444	153 349,17	272 820,75	0,73%	4 570 444	183 964,97	147 579,64	0,41%
ORCO PROPERTY GROUP S.A.	389 882	162 780,57	113 946,91	0,30%				
P.A. NOVA S.A.	222 259	8 771,94	9 443,78	0,03%	243 014	9 599,09	5 584,46	0,02%
PBG S.A.	99 671	27 568,10	31 622,62	0,08%	438 399	119 726,27	86 675,87	0,24%
PEGAS NONWOVENS S.A.	91 000	9 344,31	9 325,68	0,02%				
PEKAES S.A.	367 070	3 334,39	4 551,67	0,01%				
PFLIEDERER GRAJEWO S.A.	4 913 830	91 326,40	263 970,95	0,70%	4 913 830	91 326,40	32 087,31	0,09%
POLCOLORIT S.A.	1 653 172	4 540,19	1 504,39	0,00%				
POLIMEX-MOSTOSTAL S.A.	41 486 075	68 706,87	361 758,57	0,96%	27 486 075	31 427,66	83 007,95	0,23%
POL-MOT WARFAMA S.A.					1 000 000	4 000,00	960,00	0,00%
POLNORD S.A.	599 800	114 006,00	86 599,12	0,23%				
POLSKA GRUPA FARMACEUTYCZNA S.A.	972 352	30 127,05	86 480,99	0,23%	972 352	30 127,05	26 360,46	0,07%
POLSKI KONCERN MIĘSNY DUDA S.A.	1 150 000	3 450,00	8 636,50	0,02%	500 000	1 500,00	600,00	0,00%
POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN S.A.	15 828 611	285 450,41	824 828,92	2,20%	13 965 423	287 105,85	359 190,68	0,99%
POLSKIE GÓRNICZTWO NAFTOWE I GAZOWNICTWO S.A.	15 414 334	45 934,72	77 688,24	0,21%	48 116 417	149 566,25	174 181,43	0,48%
POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A.	19 991 602	464 360,65	1 059 754,82	2,83%	18 994 459	401 435,15	674 873,13	1,86%
PRATERM S.A.	566 711	22 088,62	28 375,22	0,08%				
PROJPRZEM S.A.	255 443	8 744,19	10 215,17	0,03%	255 443	8 744,19	3 458,70	0,01%
PROKOM SOFTWARE S.A.	302 931	28 161,53	40 271,65	0,11%				
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE BOMI S.A.	886 383	20 460,53	24 836,45	0,07%	886 383	20 460,53	9 085,43	0,03%

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT INŻYNIERYJNYCH POL-AQUA S.A.	1 748 733	123 360,74	136 558,56	0,36%	1 748 733	123 360,74	30 078,21	0,08%
(2* SANOCKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU GUMOWEGO STOMIL SANOK S.A.	245 130	23 754,36	45 871,18	0,12%	634 370	5 273,17	3 311,41	0,01%
SECO/WARWICK S.A.	228 461	8 453,06	10 486,36	0,03%	323 727	11 977,90	5 503,36	0,02%
SFINKS POLSKA S.A.	1 094 650	42 011,83	28 143,45	0,07%	1 094 650	42 011,83	12 544,69	0,03%
SYNTHOS S.A.	47 721 487	27 611,25	63 946,79	0,17%	15 041 056	8 434,14	6 618,06	0,02%
TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A.	17 242 397	207 074,76	394 506,04	1,05%	17 242 397	207 074,76	341 227,04	0,94%
TETA S.A.	429 512	9 498,99	8 573,06	0,02%	429 512	9 498,99	4 003,05	0,01%
TIM S.A.	11 607	348,78	273,81	0,00%				
TVN S.A.					8 850 513	156 253,21	118 508,37	0,33%
ULMA CONSTRUCCION POLSKA S.A.	247 459	66 216,22	77 637,79	0,21%	246 869	66 040,66	10 820,27	0,03%
UNIBEP S.A.					1 649 851	14 940,33	7 919,28	0,02%
VISTULA & WÓLCZANKA S.A.	174 671	1 480,77	2 090,81	0,01%	2 789 859	26 125,06	6 081,89	0,02%
WAWEL S.A.	106 163	4 432,38	29 300,99	0,08%	105 497	4 370,98	17 935,54	0,05%
ZAKŁADY AZOTOWE W TARNOWIE MOŚCICACH S.A.					1 900 000	35 438,00	12 939,00	0,04%
ZELMER S.A.	1 795 753	31 263,24	111 067,32	0,30%	1 569 926	27 030,86	37 693,92	0,10%
20. Akcje spółek notowanych na pozostałych rynkach giełdowych GPW								
21. Prawa do akcji notowane na GPW	1 372 816	11 188,05	12 484,13	0,04%	1 022 583	3 455,09	3 260,08	0,01%
BARLINEK S.A. - PDA					831 689	1 164,36	1 580,21	0,00%
POL-MOT WARFAMA S.A. - PDA	809 277	3 237,11	3 204,74	0,01%				
SECO/WARWICK S.A. - PDA	133 539	4 940,94	5 882,39	0,02%				
TETA S.A. - PDA					190 894	2 290,73	1 679,87	0,01%
WIELTON S.A. - PDA	430 000	3 010,00	3 397,00	0,01%				
22. Prawa poboru notowane na GPW								
23. Akcje spółek notowanych na Centralnej Tabeli Ofert (CeTO)								
24. Prawa do akcji notowane na CeTO								
25. Prawa poboru notowane na CeTO								

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
26. Zdematerializowane akcje spółek notowanych na alternatywnych systemach obrotu								
27. Zdematerializowane prawa do akcji notowane na alternatywnych systemach obrotu								
28. Zdematerializowane prawa poboru notowane na alternatywnych systemach obrotu								
29. Zdematerializowane akcje nienotowane na żadnym z rynków	190 723	762,89	755,26	0,00%				
POL-MOT WARFAMA S.A.	190 723	762,89	755,26	0,00%				
30. Zdematerializowane prawa do akcji nienotowane na żadnym z rynków								
31. Zdematerializowane prawa poboru nienotowane na żadnym z rynków	2 779 779	0,00	3 538,12	0,01%				
ELEKTROBUDOWA S.A. - PP	480 403	0,00	1 330,72	0,01%				
POLCOLORIT S.A. - PP	2 299 376	0,00	2 207,40	0,00%				
32. Akcje narodowych funduszy inwestycyjnych	10 116 309	172 487,93	207 991,31	0,56%	10 211 309	174 113,95	96 905,32	0,27%
NARODOWY FUNDUSZ INWESTYCYJNY EMPIK MEDIA & FASHION S.A.	10 116 309	172 487,93	207 991,31	0,56%	10 211 309	174 113,95	96 905,32	0,27%
33. Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte								
34. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych								
35. Jednostki uczestnictwa specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych								
36. Inne krajowe instrumenty finansowe	374	37 511,10	37 994,76	0,10%	374	37 511,10	38 102,48	0,11%
MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA W BYDGOSZCZY SP. Z O.O.	374	37 511,10	37 994,76	0,10%	374	37 511,10	38 102,48	0,11%

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
37. Razem lokaty krajowe	488 550 882	30 255 561,14	36 699 951,63	97,89%	544 301 841	35 955 152,38	35 857 115,58	98,91%
38. Papiery wartościowe emitowane przez rządy innych krajów								
39. Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne innych krajów								
40. Papiery wartościowe emitowane przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	180	90 000,00	89 480,07	0,24%				
EIB 10/08 A	180	90 000,00	89 480,07	0,24%				
41. Depozyty w bankach zagranicznych								
42. Papiery wartościowe emitowane przez banki zagraniczne	350	200 000,00	195 670,14	0,52%	300	150 000,00	149 014,87	0,41%
DRESDNER BANK AG	300	150 000,00	145 906,80	0,39%	300	150 000,00	149 014,87	0,41%
ROYAL BANK OF SCOTLAND PLC	50	50 000,00	49 763,34	0,13%				
43. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez zagraniczne jednostki samorządowe								
44. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na rynkach regulowanych innych krajów								
45. Akcje spółek notowanych na giełdach państw obcych	1 968 145	258 697,51	303 501,25	0,81%	1 497 447	251 849,30	101 216,76	0,28%
ERSTE BANK DER OESTERREICHISCHEN SPARKASSEN AG	1 190 847	208 691,69	206 882,28	0,55%	1 497 447	251 849,30	101 216,76	0,28%
OTP BANK RT	777 298	50 005,82	96 618,97	0,26%				
46. Akcje spółek notowanych w elektronicznych systemach kwotowań poza granicami kraju								
47. Tytuły uczestnictwa emitowane przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania								

Instrument finansowy	stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				stan na dzień 31 grudnia 2008 roku			
	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia * (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
48. Inne zagraniczne instrumenty finansowe								
49. Razem lokaty zagraniczne	1 968 675	548 697,51	588 651,46	1,57%	1 497 747	401 849,30	250 231,62	0,69%
50. Razem lokaty	490 519 557	30 804 258,65	37 288 603,09	99,46%	545 799 588	36 357 001,69	36 107 347,20	99,60%

* w wartości nabycia nie został ujęty koszt nabytych odsetek od dłużnych papierów wartościowych

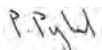
(1* zgodnie z uchwałą KDPW nr 34/08 z dnia 22 stycznia 2008 roku miał miejsce split akcji spółki HYDROBUDOWA POLSKA S.A. w stosunku 1:50

(2* zgodnie z uchwałą KDPW nr 92/08 z dnia 19 lutego 2008 roku miał miejsce split akcji spółki SANOCKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU GUMOWEGO STOMIL SANOK S.A. w stosunku 1:10

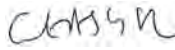
Załączone wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia są integralną częścią powyższego Zestawienia portfela inwestycyjnego.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

na dzień 31 grudnia 2008 roku (w złotych)

I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:	31 grudnia 2007 roku	31 grudnia 2008 roku
1. Środki pieniężne na rachunkach bieżących; informacje o wielkości:	8 661 767,03	17 157 175,84
a) środków na rachunkach bieżących w banku depozytariuszu	8 661 767,03	17 157 175,84
b) środków na rachunkach bieżących w innych bankach	0,00	0,00
c) środków na rachunkach pomocniczych w banku depozytariuszu	0,00	0,00
d) środków na rachunkach pomocniczych w innych bankach	0,00	0,00
e) waluty EUR	0,00	0,00
f) waluty USD	0,00	0,00
g) innych walut	0,00	0,00
h) środków w drodze	0,00	0,00
i) innych środków	0,00	0,00
2. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat; informacje o wielkości:	136 226 505,20	54 729 249,13
a) środków wpłaconych za członków	136 226 505,20	54 729 249,13
b) środków wpłaconych na rachunek rezerwowy	0,00	0,00
c) środków wpłaconych na rachunek premiowy	0,00	0,00
d) środków wpłaconych na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
e) środków z tytułu otrzymanych wypłat transferowych	0,00	0,00
f) innych środków	0,00	0,00
3. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat; informacje o wielkości środków:	0,00	0,00
a) przeznaczonych na wypłaty transferowe	0,00	0,00
b) przeznaczonych na wypłaty osobom upoważnionym	0,00	0,00
c) na rzecz towarzystwa z tytułu naliczonego rachunku premiowego	0,00	0,00
d) na rzecz towarzystwa z tytułu rachunku rezerwowego	0,00	0,00
e) nienależnych	0,00	0,00
f) wycofanych z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
g) wycofanych z rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
h) innych	0,00	0,00
4. Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego; informacje o wielkości należności z tytułu sprzedaży:	39 591 999,95	71 703 268,51
a) akcji i praw z nimi związanych	39 591 999,95	29 186 566,91
b) obligacji skarbowych	0,00	42 516 701,60
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	0,00	0,00

I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:	31 grudnia 2007 roku	31 grudnia 2008 roku
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
5. Należności z tytułu odsetek; informacje o wielkości odsetek od:	465 216 462,93	580 831 915,99
a) rachunków bankowych	0,00	0,00
b) składników portfela inwestycyjnego, w tym:	465 216 462,93	580 831 915,99
- obligacji *	459 069 935,57	572 548 348,22
- depozytów bankowych	1 312 917,46	235 844,07
- bankowych papierów wartościowych *	3 566 009,90	5 573 073,70
- listów zastawnych *	1 267 600,00	2 474 650,00
- pozostałych	0,00	0,00
c) kredytów	0,00	0,00
d) pożyczek	0,00	0,00
e) innych	0,00	0,00
6. Należności od towarzystwa; informacje o wielkości należności z tytułu:	0,00	0,00
a) rachunku rezerwowego	0,00	0,00
b) rachunku premiowego	0,00	0,00
c) rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
d) pokrycia niedoboru	0,00	0,00
e) innych	0,00	0,00
7. Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu nabycia:	108 061 785,55	97 784 323,44
a) akcji i praw z nimi związanych	107 664 111,82	3 064 655,41
b) obligacji skarbowych	397 673,73	94 719 668,03
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	0,00	0,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
8. Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętych:	0,00	0,00
a) pożyczek krótkoterminowych	0,00	0,00
b) kredytów długoterminowych	0,00	0,00

I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:	31 grudnia 2007 roku	31 grudnia 2008 roku
c) kredytów krótkoterminowych	0,00	0,00
d) innych	0,00	0,00
9. Zobowiązania wobec członków; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	42 171 607,82	18 955 354,20
a) wpłat	2 386 632,50	3 615 917,31
b) wypłat do zakładów emerytalnych	0,00	0,00
c) wypłat transferowych	0,00	0,00
d) pokrycia szkody	0,00	0,00
e) innych	39 784 975,32	15 339 436,89
w tym: z tytułu umorzonych jednostek rozrachunkowych	39 429 382,80	15 316 685,70
10. Zobowiązania wobec towarzystwa; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	5 338 418,89	3 379 352,28
a) wycofania nadpłaty	0,00	0,00
b) opłaty od składki	3 476 316,02	1 489 712,73
c) opłat transferowych	0,00	0,00
d) opłat za zarządzanie	0,00	0,00
e) opłat z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
f) innych	1 862 102,87	1 889 639,55
11. Zobowiązania pozostałe; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:	429 340,00	500 866,00
a) wypłat bezpośrednich	0,00	0,00
b) wypłat bezpośrednich ratalnych	0,00	0,00
c) innych	429 340,00	500 866,00
12. Informacje dotyczące portfela inwestycyjnego, w tym:	0,00	0,00
a) rodzaje instrumentów pochodnych z podaniem ich wartości nabycia oraz wartości godziwej	0,00	0,00

* odsetki od składników portfela inwestycyjnego, tj. obligacji, bankowych papierów wartościowych oraz listów zastawnych w bilansie Funduszu są prezentowane w pozycji I.1. Portfel inwestycyjny zgodnie z art. 16 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych

II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
1. Informacje o wielkości przychodów z:	1 343 690 736,24	1 683 199 416,92
a) rachunków środków pieniężnych	0,00	0,00
b) depozytów bankowych	94 812 721,71	63 396 389,70
c) obligacji	938 697 685,92	1 237 080 797,25
d) bankowych papierów wartościowych	5 893 882,60	12 549 168,30
e) listów zastawnych	2 187 100,00	9 678 250,00
f) kredytów	0,00	0,00
g) innych, w tym:	302 099 346,01	360 494 811,67

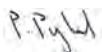
II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
- dywidend i udziałów w zyskach	276 801 054,07	272 803 213,39
- odpisu dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	25 298 240,60	87 691 598,28
2. Informacje o dodatnich różnicach kursowych, w podziale na:	8 814 020,04	27 040 622,80
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	8 994 675,76	2 487 781,93
- akcji i praw z nimi związanych	792 792,80	0,00
- bonów	0,00	0,00
- obligacji	0,00	0,00
- certyfikatów	0,00	0,00
- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
- listów zastawnych	0,00	0,00
- innych	8 201 882,96	2 487 781,93
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	(180 655,72)	24 552 840,87
- akcji i praw z nimi związanych	(180 655,72)	24 552 840,87
- bonów	0,00	0,00
- obligacji	0,00	0,00
- certyfikatów	0,00	0,00
- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
- listów zastawnych	0,00	0,00
- innych	0,00	0,00
3. Wynagrodzenie depozytariusza; informacje o wielkości kosztów z tytułu:	2 919 583,10	2 811 038,65
a) refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych	916 761,37	870 094,72
b) refinansowania opłat na rzecz subdepozytariuszy	30 300,63	12 839,62
c) opłat za przechowywanie	1 907 244,10	1 880 284,31
d) opłat za rozliczanie	65 277,00	47 820,00
e) weryfikacji wartości jednostki	0,00	0,00
f) prowadzenia rachunków i przelewów	0,00	0,00
g) innych	0,00	0,00
4. Informacje o ujemnych różnicach kursowych, w podziale na:	33 360 682,77	(3 497 508 924,12)
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	17 117 216,06	12 041 598,85
- akcji i praw z nimi związanych	9 959 222,59	9 028 367,70
- bonów	0,00	0,00
- obligacji	1 339 892,23	0,00
- certyfikatów	0,00	0,00
- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
- listów zastawnych	0,00	0,00

II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
- innych	5 818 101,24	3 013 231,15
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	16 243 466,71	(3 509 550 522,97)
- akcji i praw z nimi związanych	16 243 466,71	(3 509 550 522,97)
- bonów	0,00	0,00
- obligacji	0,00	0,00
- certyfikatów	0,00	0,00
- bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
- jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
- listów zastawnych	0,00	0,00
- innych	0,00	0,00
5. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji; informacje o wielkości zysku (straty) z:	1 307 691 456,28	(643 068 528,69)
a) akcji i praw z nimi związanych	1 216 041 361,82	(567 744 756,42)
b) obligacji skarbowych	54 727 458,83	(73 630 394,02)
c) bonów	(1 414 896,09)	(1 167 929,03)
d) pozostałych obligacji	35 953 750,00	0,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	0,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	0,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	2 383 781,72	(525 449,22)
6. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji; informacje o wielkości zysku (straty) z:	(306 250 666,23)	(6 863 180 214,26)
a) akcji i praw z nimi związanych	267 263 879,02	(7 448 446 666,31)
b) obligacji skarbowych	(537 330 468,35)	581 511 162,05
c) bonów	0,00	0,00
d) pozostałych obligacji	(36 201 576,90)	2 839 290,00
e) certyfikatów	0,00	0,00
f) bankowych papierów wartościowych	0,00	916 000,00
g) jednostek uczestnictwa	0,00	0,00
h) listów zastawnych	17 500,00	0,00
i) praw pochodnych	0,00	0,00
j) innych	0,00	0,00
7. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru; informacje o wielkości przychodów:	0,00	0,00
a) z rachunku rezerwowego	0,00	0,00
b) ze środków towarzystwa	0,00	0,00
c) ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
d) ze środków części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00

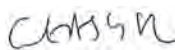
II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy	Za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku	Za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku
e) ze środków części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego innych OFE	0,00	0,00
f) ze środków Skarbu Państwa	0,00	0,00
g) innych	0,00	0,00
III. Koszty otwartego funduszu pokrywane przez powszechne towarzystwa w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym	250 241,74	33 029,77
1. Koszty prowadzenia i obsługi rachunków bankowych	0,00	0,00
2. Koszty pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3. Koszty przechowywania	180 078,72	23 061,94
4. Koszty transakcyjne	6 002,98	1 251,39
5. Koszty zarządzania	0,00	0,00
6. Inne	64 160,04	8 716,44

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

na dzień 31 grudnia 2008 roku

1. Proces przekazywania składek emerytalnych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Źródłem wpłat alokowanych do kapitału członkowskiego Funduszu w okresie sprawozdawczym kończącym się dnia 31 grudnia 2008 roku były składki emerytalne pochodzące z następujących źródeł:

a) przekazywane w postaci przelewów środków pieniężnych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS),

b) otrzymywane w ramach wpłat transferowych w wyniku przystąpienia do Funduszu osób, które rozwiązały umowę członkowską z innym otwartym funduszem emerytalnym (zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości otwarte fundusze emerytalne wykazują wartość wpłat z tytułu składek emerytalnych w wysokości kwot faktycznie otrzymanych). Transfer składek na rzecz Funduszu jest poza kontrolą Towarzystwa,

c) finansowane poprzez emisję przez Skarb Państwa obligacji oddłużeniowych.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Skarb Państwa kontynuował, zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 149, poz. 1450 z późn. zm.) („ustawa oddłużeniowa”), przekazywanie zaległych składek do otwartych funduszy emerytalnych. Analogicznie do poprzedniego okresu sprawozdawczego Fundusz otrzymał składki członkowskie dotyczące lat 1999-2002 w postaci specjalnie w tym celu wyemitowanych przez Skarb Państwa obligacji oddłużeniowych DZ1111. Tempo spłaty zaległości w formie obligacji obserwowane w 2008 roku uległo spowolnieniu w relacji do roku 2007, jednak wysokość szacowanych wpływów z tego tytułu nie jest możliwa do precyzyjnego określenia. Proces spłaty zaległości na mocy ustawy oddłużeniowej, opublikowanej w Dz. U. z 2007 roku, Nr 17, poz. 95, zakończył się dnia 31 grudnia 2008 roku. Nowelizacja ustawy oddłużeniowej nie jest zaplanowana, w związku z tym zaległości za lata kolejne ZUS będzie spłacał w formie gotówkowej.

Poniższa tabela przedstawia informację o liczbie i wartości przekazanych do Funduszu obligacji oddłużeniowych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku wraz z analogiczną informacją dotyczącą roku poprzedniego:

Otrzymane w okresie sprawozdawczym obligacje oddłużeniowe	2007 rok	2008 rok
Liczba otrzymanych obligacji oddłużeniowych (szt.)	430 709	233 155
Wartość nabycia (zł)	441 657 560,39	237 375 408,60
Wartość wyceny obligacji na dzień ich otrzymania (zł)	440 957 296,79	234 372 718,40
Wartość zobowiązania wobec członków powstałego w dniu otrzymania obligacji (zł)	441 658 063,86	237 375 106,18
Wartość zobowiązania przeliczonego w okresie sprawozdawczym na jednostki rozrachunkowe (zł)	446 036 873,91	236 146 495,13

Na podstawie pisma 992900/402-3246/2008/FUr z dnia 8 grudnia 2008 roku wystosowanego przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do Prezesa Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, Zarząd Towarzystwa uzyskał informację o szacowanej kwocie nadpłaconych przez ZUS do otwartych funduszy emerytalnych składek za lata 1999-2007, zakwalifikowanych do zwrotu z funduszy emerytalnych. Nominalna wartość składek zakwalifikowanych do zwrotu oszacowana przez ZUS wynosi 395 303 170,01 złotych. Szczegółowy sposób ustalania i rozliczenia podlegających zwrotowi nienależnie otrzymanych składek jest regulowany przez art. 100a Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004, roku Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.). Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Fundusz nie uzyskał od ZUS wszystkich wymaganych informacji, które umożliwiałyby dokonanie przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne podlegające wypłacie z rachunków indywidualnych członków Funduszu i wykazywanie ich jako zobowiązania w bilansie Funduszu. W związku z powyższym kwota 395 303 170,01 złotych zakwalifikowana przez ZUS do zwrotu jest zawarta w pozycji bilansu „Kapitał funduszu” w sprawozdaniu finansowym. Ostateczna kwota zobowiązania Funduszu zostanie ustalona po przesłaniu przez ZUS informacji niezbędnych do umorzenia kapitału członkowskiego oraz jest uzależniona od wartości jednostki na dzień dokonania umorzenia nienależnie przekazanych składek. Celem rozwiązania zaistniałej sytuacji i doprowadzenia rozliczeń z członkami do rzetelnego poziomu, w 2006 roku nowelizowano Ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w tym w zakresie brzmienia art. 100a.

W dniu 18 stycznia 2008 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2008 roku (Dz. U. z 2008 roku, Nr 8, poz. 41) zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej, regulujące m.in. tryb zwrotu do Zakładu nienależnych składek. Rozporządzenie to weszło w życie dnia 19 lipca 2008 roku.

Jedną z zmian wprowadzonych przez powyższą nowelizację dotyczyła rozszerzenia automatyzmu rozwiązywania umów z otwartym funduszem emerytalnym w przypadku przyznania przez ZUS wcześniejszej emerytury. Nowela ta konieczna była ze względu na wydłużenie okresu nabywania praw do wcześniejszej emerytury do końca 2008 roku, to jest umożliwienie realizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, uprawniającej do przejścia na wcześniejszą emeryturę również wobec członków otwartego funduszu emerytalnego, którzy mogliby nabyć prawa emerytalne, gdyby nie wcześniejsze uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym.

Na początku grudnia 2008 roku ustawę o emeryturach pomostowych przekazano prezydentowi do podpisu. Prezydent ustawę zawetował argumentując, że zbyt mało zmniejszono krąg osób uprawnionych do ubiegania się o emerytury pomostowe oraz zmieniono sposób obliczania wysokości emerytur pomostowych na mniej korzystny dla przyszłych świadczeniobiorców. Dnia 19 grudnia 2008 roku Sejm odrzucił weto prezydenta, a ustawa została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 31 grudnia 2008 roku (Dz. U. z 2008 roku, Nr 237, poz. 1656). Akt obowiązuje w pełni od dnia 15 stycznia 2009 roku. O emeryturę pomostową będą mogli starać się osoby, które nie przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego lub złożyły wniosek o przekazanie środków z otwartego funduszu emerytalnego na dochody budżetu państwa oraz spełniły szereg innych wymagań (patrz art. 4 Ustawy o emeryturach pomostowych).

W dniu 5 lutego 2009 roku weszła w życie Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 8, poz. 38), opublikowana w dniu 21 stycznia 2009 roku. Znowelizowane zapisy art. 183 ust. 1 ustawy dają prawo do rezygnacji z członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, które w latach 2009-2013 osiągną wiek uprawniający do emerytury. Warunkiem jej uzyskania jest złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Zwroty nadpłat składek są rozliczane poprzez kompensatę z bieżącymi zobowiązaniami ZUS wobec funduszy emerytalnych. W roku 2008 Fundusz na mocy znowelizowanej Ustawy wycofał z kapitału członkowskiego 56 623 786,73 złotych składek, co zostało zaprezentowane w Zestawieniu zmian w kapitale własnym w pozycji I.1.1.1.b) – zmniejszenia z tytułu – pozostałe. Analogicznie w roku 2007 środki wycofane z tego tytułu wyniosły 41 050 291,96 złotych. Kwoty te dotyczą członków Funduszu, dla których członkostwo zostało wycofane, a środki pieniężne zostały w większości przekazane do ZUS.

Kwota nieprzekazanych składek w wysokości 15 326 205,02 złotych, stanowiąca składnik pozycji bilansu Funduszu 3.II. „Zobowiązania wobec członków”, stanowi nierozliczone z ZUS wycofanie z kapitału członkowskiego. Przyczyną niedokonania rozliczenia umorzonego kapitału leży po stronie ZUS.

W dniu 24 grudnia 2008 roku została opublikowana Ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 228, poz. 1507), która weszła w życie z dniem 8 stycznia 2009 roku. Ustawa ta określa rodzaje emerytur kapitałowych, zasady nabywania prawa do emerytury kapitałowej i tryb jej przyznawania.

W dniu 17 stycznia 2009 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2009 roku w sprawie terminu i sposobu dokonywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i otwarte fundusze emerytalne czynności dotyczących okresowych emerytur kapitałowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 6, poz. 34). Powyższe Rozporządzenie weszło w życie w dniu 17 stycznia 2009 roku. Rozporządzenie reguluje zasady i tryb przekazywania środków z tytułu wypłat emerytur okresowych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sprawozdanie finansowe Funduszu za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku uwzględnia składki faktycznie przekazane przez ZUS w formie gotówki oraz obligacje przekazane przez Skarb Państwa do dnia 31 grudnia 2008 roku.

2. Zmiany dotyczące ujawniania aktywów i zobowiązań wynikających z transakcji dokonywanych w ramach Portfela inwestycyjnego Funduszu

W stosunku do roku 2007, w roku 2008 Fundusz dokonał zmiany szacunku wartości rynkowej obligacji skarbowej WS0437. Obligacja WS0437 jest wyceniana w oparciu o cenę średnią wyliczoną jako średnia arytmetyczna ofert kupna i sprzedaży wybranych banków kwotujących tę obligację, chyba że na rynku MTS Poland została ustalona cena średnia ważona wolumenem obrotu i jest ona nie starsza niż pięć dni, za które Fundusz dokonuje wyceny aktywów; wówczas cena średnia z MTS – Centralnej Tabeli Ofert S.A. stanowi podstawę do ustalenia wartości bieżącej tej obligacji.

Effekt finansowy zmiany szacunku wymienionej obligacji na dzień bilansowy 31 grudnia 2008 roku jest jednakowy dla obu metodologii, gdyż na dzień 30 grudnia 2008 roku została ustalona cena średnia dla obligacji WS0437 i ta cena została zastosowana do wyznaczenia wartości bieżącej obligacji na dzień bilansowy 31 grudnia 2008 roku.

3. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2008 roku nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego lub odpowiednio ujawnione w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Pozostałe informacje

a) *Opłata manipulacyjna*

W okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku Towarzystwo pobrało łączną opłatę manipulacyjną od składek członków Funduszu zaalokowanych do Funduszu w wysokości 225 271 345,25 złotych. W analogicznym okresie roku poprzedniego pobrana opłata manipulacyjna wynosiła 191 926 138,99 złotych. W przypadku opłaty manipulacyjnej od składek przekazanych przez Skarb Państwa w formie obligacji DZ1111 na mocy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 149, poz. 1450 z późn. zm.), opłata ta jest pobierana bezpośrednio z aktywów Funduszu.

b) *Opłata za zarządzanie*

W okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku Fundusz poniósł koszt na rzecz Towarzystwa tytułem wynagrodzenia za zarządzanie w wysokości 161 323 243,99 złotych. W analogicznym okresie roku poprzedniego pobrana opłata za zarządzanie wynosiła 158 431 810,00 złotych.

c) *Wartość aktywów netto Funduszu, wartość jednostki rozrachunkowej i struktura portfela inwestycyjnego*

Wartość aktywów netto Funduszu stanowią wszystkie aktywa pomniejszone o zobowiązania Funduszu w dniu wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku aktywa netto Funduszu wynosiły 36 116 879 323,10 złotych. Na koniec poprzedniego roku obrotowego aktywa netto Funduszu wynosiły 37 323 999 174,14 złotych.

Wartość jednostki rozrachunkowej stanowi iloraz wartości aktywów netto Funduszu i liczby jednostek rozrachunkowych według stanu na dzień wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu wynosiła 24,15 złotych. Na koniec poprzedniego roku obrotowego wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu wynosiła 28,50 złotych.

Najniższa wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu w okresie sprawozdawczym przypadła na dzień 27 października 2008 roku i wynosiła 22,61 złotych. Najwyższa wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu w okresie sprawozdawczym przypadła na dzień 2 stycznia 2008 roku i wynosiła 28,43 złotych.

Informacja na temat wartości jednostki rozrachunkowej Funduszu jest podawana codziennie do publicznej wiadomości poprzez publikację w serwisie Polskiej Agencji Prasowej oraz na oficjalnej stronie internetowej Funduszu. Dziennikiem o zasięgu ogólnopolskim wybranym do publikacji wszelkich komunikatów i informacji okresowych na temat Funduszu jest Rzeczpospolita.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w wyniku zmiany wartości rynkowej aktywów Fundusz naruszył zasady prowadzenia działalności lokacyjnej poprzez naruszenie ograniczeń inwestycyjnych, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 roku w sprawie maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz.U. z 2004 roku, Nr 32, poz. 276)

d) *Kontrola Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego*

W 2008 miała miejsce jedna kontrola przeprowadzona przez Komisję Nadzoru Finansowego, dotycząca działalności Funduszu i Towarzystwa, w szczególności dotycząca obszarów:

1. Organizacja i zarządzanie,
2. System kontroli wewnętrznej,
3. Polityka lokacyjna,
4. Umowy z akcjonariuszami, członkami władz, podmiotami grupy kapitałowej,
5. Zlecenie podmiotom trzecim czynności z zakresu działalności Funduszu i Towarzystwa,
6. Prowadzenie działalności akwizycyjnej,
7. Zasady rachunkowości, księgi rachunkowe i sporządzanie sprawozdań finansowych,
8. Proces transferu członków w ramach wypłat transferowych,
9. Prowadzenie rachunków indywidualnych członków,
10. Proces rozpatrywania skarg członków Funduszu.

Kontrola została przeprowadzona w siedzibie Towarzystwa w dniach od 5 maja do 6 czerwca 2008 roku. Protokół kontroli został sporządzony w dniu 4 września 2008 roku.

Powiadomienie pokontrolne z dnia 23 grudnia 2008 roku otrzymano dnia 8 stycznia 2009 roku. Zgodnie z przepisem art. 204 ust. 4 Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tj. Dz. U. z 2004 roku Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.) Towarzystwo w dniu 15 stycznia 2009 roku wysłało pismo z uмотywowanymi zastrzeżeniami co do treści powiadomienia.

Zdaniem Zarządu Towarzystwa wnioski przedstawione w powiadomieniu pokontrolnym nie mają istotnego wpływu na rzetelne odzwierciedlenie sytuacji finansowej Funduszu za rok 2008 oraz wyniki jego działalności wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

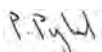
e) Zmiana w akcjonariacie Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK S.A.

W dniu 18 września 2008 roku została podpisana umowa sprzedaży 152 akcji będących w posiadaniu Banku Zachodniego WBK S.A. na rzecz Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA. Realizacja ostatecznej umowy sprzedaży i przeniesienie własności akcji wymagały zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, którego Komisja udzieliła w dniu 17 grudnia 2008 roku. W tym dniu Urząd Komisji zezwolił na zbycie przez Bank Zachodni WBK S.A. 152 akcji Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK S.A.

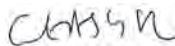
W konsekwencji, w dniu 19 grudnia 2008 roku miało miejsce przeniesienie własności akcji powszechnego towarzystwa z Banku Zachodniego WBK S.A. na rzecz Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA.

Michał Szymański
Prezes Zarządu

Paweł Pytel
Członek Zarządu

Andrzej Gładysz
Członek Zarządu

Katarzyna Skalska
Główny Księgowy Funduszu

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

f) Zmiany w Zarządzie Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK S.A.

W okresie od 1 stycznia 2008 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania miały miejsce następujące zmiany w Zarządzie Spółki Pan Piotr Szczepiórkowski złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Spółki z dniem 31 października 2008 roku. Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 30 października 2008 roku, powierzyło Panu Michałowi Szymańskiemu stanowisko Prezesa Zarządu. Pan Michał Szymański pełnił wcześniej funkcję Wiceprezesa Zarządu. Walne zgromadzenie z dnia 30 października 2008 roku powołało również Pana Andrzeja Gładysza na Członka Zarządu Spółki. Pan Andrzej Gładysz w dniu 17 grudnia 2008 roku jednogłośnie uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego zyskał akceptację na powołanie na Członka Zarządu Towarzystwa.

Pan Paweł Pytel, który w dniu 14 grudnia 2007 roku uchwałą Walnego Zgromadzenia Towarzystwa został powołany na Członka Zarządu Spółki, w dniu 4 marca 2008 roku jednogłośnie uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego zyskał akceptację na powołanie na Członka Zarządu Towarzystwa.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK S.A.

1. Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK („Fundusz”) z siedzibą w Warszawie, ul. Prosta 70, obejmującego:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2008 roku, który wykazuje aktywa netto w wysokości 36.116.879.323,10 złotych,
- rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wykazujący ujemny wynik finansowy w wysokości 5.997.706.071,43 złotych,
- zestawienie zmian w aktywach netto za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wykazujące zmniejszenie stanu aktywów netto o kwotę 1.207.119.851,04 złotych,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wykazujące zmniejszenie stanu kapitałów własnych o kwotę 1.207.119.851,04 złotych,
- zestawienie portfela inwestycyjnego według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku, wykazujące wartość portfela inwestycyjnego w wysokości 36.107.347,20 tysięcy złotych, oraz
- dodatkowe informacje i objaśnienia („załączone sprawozdanie finansowe”).

2. Za rzetelność, prawidłowość i jasność załączonego sprawozdania Finansowego, jak również za prawidłowość ksiąg rachunkowych Funduszu odpowiada Zarząd Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK S.A. (zwanego dalej „Towarzystwem”), towarzystwa emerytalnego zarządzającego Funduszem i reprezentującego Fundusz. Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie, na podstawie badania, opinii o tym, czy sprawozdanie to jest, we wszystkich istotnych aspektach, rzetelne, prawidłowe i jasne oraz czy księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są prowadzone, we wszystkich istotnych aspektach, w sposób prawidłowy.

3. Badanie załączonego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce postanowień:

- rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości”),
- norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów,

w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, czy sprawozdanie to nie zawiera istotnych nieprawidłowości. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie – w dużej mierze metodą wrywkową – dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w załączonym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę poprawności przyjętych i stosowanych przez Zarząd Towarzystwa zasad rachunkowości i znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd Towarzystwa, jak i ogólnej prezentacji załączonego sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło nam wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o załączonym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość.

4. Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku było przedmiotem naszego badania, w wyniku którego wydaliliśmy opinię o tym sprawozdaniu finansowym datowaną na dzień 5 marca 2008 roku z objaśnieniem kwestii, której obecny status opisujemy w punkcie 6 niniejszej opinii.

5. Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny wyniku finansowego działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku, jak też sytuacji majątkowej i finansowej badanego Funduszu na dzień 31 grudnia 2008 roku;
- sporządzone zostało zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w ustawie o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- jest zgodne z ustawą o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami i postanowieniami statutu Funduszu wpływającymi na jego treść.

6. Nie zgłaszając zastrzeżeń, zwracamy uwagę na następującą kwestię: jak przedstawiono w punkcie 1 dodatkowych informacji i objaśnień do załączonego sprawozdania finansowego, zgodnie z przepisami regulującymi rachunkowość funduszy emerytalnych, Fundusz ujmuje w kapitałach Funduszu faktycznie otrzymane i przeliczone na jednostki rozrachunkowe wpłaty na rachunek bankowy z tytułu składek bądź otrzymane obligacje. Dane agenta transferowego Funduszu oraz ogólnie dostępne informacje dotyczące całego rynku funduszy emerytalnych wskazują na fakt, iż dla pewnej liczby członków Funduszu składki nie zostały przekazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych („ZUS”) lub są przekazywane nieregularnie. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych, Skarb Państwa od 2003 do 2008 roku przekazywał do Funduszu zaległe składki w formie obligacji. Według szacunków Zarządu Towarzystwa,

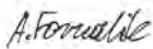
wysokość przyszłych wpływów z tytułu nieprzekazanych składek nie jest możliwa do precyzyjnego określenia. Załączone sprawozdanie finansowe uwzględnia jedynie składki otrzymane w formie wpływów na rachunek bankowy lub obligacji do dnia 31 grudnia 2008 roku.

7. Zapoznaliśmy się z informacją Zarządu Towarzystwa skierowaną do członków Funduszu sporządzoną za okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku („List Towarzystwa”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w Liście Towarzystwa uwzględniają postanowienia § 38, punkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych.

8. Do sprawozdania finansowego dołączono oświadczenie depozytariusza.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewidencyjny 130

Adam Fornalik
Biegły rewident Nr 9916/7376

Dominik Januszewski
Biegły rewident Nr 9707/7255

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

OŚWIADCZENIE DEPOZYTARIUSZA

Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna pełniący obowiązki depozytariusza dla Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK, zarządzanego przez Commercial Union Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, potwierdza zgodność ze stanem faktycznym danych dotyczących aktywów i zobowiązań funduszu oraz wynik finansowy, przedstawione w sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku.

Za Bank Handlowy w Warszawie SA:

Jolanta Myszkowska
Dyrektor Biura
Usług Powierniczych
Pełnomocnik

Konrad Dańko
Naczelnik Wydziału Obsługi
Klientów i Wsparcia
Pełnomocnik
SBKC 11622

Warszawa, dnia 18 lutego 2009 roku

STATUT COMMERCIAL UNION OTWARTEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO BPH CU WBK

(tekst jednolity obowiązujący od dnia 9 kwietnia 2009 roku)

Niniejszy statut, uchwalony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Commercial Union Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego BPH CU WBK Spółka Akcyjna, określa cele i zasady działalności Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego BPH CU WBK.

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Podstawa prawna działalności Funduszu

1. Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK, zwany dalej "Funduszem", został utworzony na podstawie Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zwanej dalej "ustawą".
2. Fundusz działa na podstawie ustawy, innych przepisów prawa oraz niniejszego statutu.
3. Fundusz został utworzony na czas nieograniczony.

§ 2. Nazwa Funduszu

Fundusz działa pod nazwą „Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK”.

§ 3. Siedziba Funduszu

Siedzibą Funduszu jest Warszawa.

§ 4. Przedmiot działalności Funduszu

1. Przedmiotem działalności Funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych, ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego, i wypłata okresowych emerytur kapitałowych, o których mowa w Ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.
2. Fundusz działa na obszarze Polski i za granicą, w granicach przewidzianych w przepisach prawa.
3. Fundusz dokonuje wypłat na rzecz członków Funduszu i innych osób uprawnionych na zasadach określonych w przepisach ustawy, z zastrzeżeniem postanowień rozdziału VI.

§ 5. Członkostwo w Funduszu

Zasady członkostwa w Funduszu, w tym prawa i obowiązki członków Funduszu, są określone w przepisach prawa.

II. Powszechne Towarzystwo Emerytalne

§ 6. Działalność Towarzystwa

1. Commercial Union Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK Spółka Akcyjna, zwane dalej "Towarzystwem", jest organem Funduszu, zarządza nim i reprezentuje w stosunkach z osobami trzecimi.
2. Towarzystwo zarządza Funduszem odpłatnie. Maksymalna wysokość wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo jest określona w niniejszym statucie.

§ 7. Siedziba i adres Towarzystwa

1. Siedzibą Towarzystwa jest Warszawa.
2. Adres Towarzystwa jest następujący: ul. Prosta 70, 00-838 Warszawa.

§ 8. Sposób reprezentacji Funduszu przez Towarzystwo

Do reprezentowania Towarzystwa jako organu Funduszu są upoważnieni:

- 1) dwaj członkowie Zarządu Towarzystwa – łącznie lub
- 2) członek Zarządu Towarzystwa łącznie z prokurentem.

§ 9. Kapitał zakładowy i akcjonariusze Towarzystwa

1. Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 137 000 000 złotych i dzieli się na 13 700 akcji imiennych o wartości nominalnej 10 000 złotych każda.
2. Akcjonariuszami Towarzystwa są:
  - a) Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., posiadające 6 850 akcji;
  - b) Aviva International Insurance Ltd., posiadające 5 328 akcji;
  - c) Bank Zachodni WBK S.A., posiadający 1 522 akcji.

III. Depozytariusz

§ 10. Działalność Depozytariusza

1. Depozytariuszem przechowującym aktywa Funduszu jest Bank Handlowy w Warszawie S.A.
2. Depozytariusz wykonuje zadania związane z przechowywaniem aktywów Funduszu na podstawie stosownej umowy.

§ 11. Siedziba i adres Depozytariusza

1. Siedzibą Depozytariusza jest Warszawa.
2. Adres Depozytariusza jest następujący: ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa.

IV. Rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i pokrywania kosztów obciążających członków Funduszu

§ 12. Potrącenia z wpłacanych składek

1. Fundusz obciąża członków opłatą na rzecz Towarzystwa w wysokości określonej w ust. 2 oraz ust. 3, pobieraną w formie potrącenia z kwoty wpłaconej składki przed jej przeliczeniem na jednostki rozrachunkowe.
2. W razie uzyskania członkostwa w Funduszu przed dniem 1 kwietnia 2004 r. opłata pobierana przez Fundusz stanowi:
  - 1) 7% kwoty wpłaconej składki,
  - 2) 4% kwoty wpłaconej składki w przypadku stażu członkowskiego w Funduszu trwającego co najmniej 24 miesiące,nie więcej jednak niż określona dla składki wpłaconej w danym okresie wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3.
3. W razie uzyskania członkostwa w Funduszu po dniu 31 marca 2004 r. opłata pobierana przez Fundusz stanowi:
  - 1) 7% kwoty wpłaconej składki w okresie od dnia 1 kwietnia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.,
  - 2) 6,125% kwoty wpłaconej składki w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
  - 3) 5,25% kwoty wpłaconej składki w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.,
  - 4) 4,375% kwoty wpłaconej składki w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.,

5) 3,5% kwoty wpłaconej składki od dnia 1 stycznia 2014 r.

4. Staż członkowski, o którym mowa w ust. 2, ustala się od dnia wpłaty pierwszej składki do Funduszu. Przy ustaleniu długości stażu członkowskiego uwzględnia się okres nieprzerwanego członkostwa w Funduszu, z wyłączeniem okresów nieopłacania składki przez okres dłuższy niż kolejnych 12 miesięcy.

§ 13. Potrącenie ze środków na rachunku członka Funduszu w razie wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego przed upływem 24 miesięcy od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka dokonywane w przypadku osób, które zawarły umowę z innym funduszem przed dniem 1 kwietnia 2004 r.

1. W wypadku dokonania przez Fundusz wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego przed upływem 24 miesięcy od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka, Fundusz pobiera opłatę w wysokości określonej w ust. 2 w formie potrącenia, w momencie dokonywania wypłaty transferowej, ze środków zgromadzonych na rachunku członka.

2. Z zastrzeżeniem ust. 4, opłata pobierana przez Fundusz wynosi:

- 1) 200 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło nie więcej niż 3 miesiące;
- 2) 175 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 3 miesiące, ale nie więcej niż 6 miesięcy;
- 3) 150 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 6 miesięcy, ale nie więcej niż 9 miesięcy;
- 4) 125 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 9 miesięcy, ale nie więcej niż 12 miesięcy;
- 5) 100 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 12 miesięcy, ale nie więcej niż 15 miesięcy;
- 6) 75 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 15 miesięcy, ale

nie więcej niż 18 miesięcy;

7) 50 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 18 miesięcy, ale nie więcej niż 21 miesięcy;

8) 25 złotych, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upłynęło więcej niż 21 miesięcy, ale mniej niż 24 miesiące.

3. Kwota opłaty pobieranej przez Fundusz jest ustalana w piątym dniu roboczym przed dniem wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego.

4. Kwota opłaty pobieranej przez Fundusz odpowiada kwocie wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego, jeżeli kwota wypłaty transferowej dokonywanej na rachunek członka w innym otwartym funduszu emerytalnym, w związku jego przystąpieniem do tego funduszu, jest niższa od kwot określonych w ust. 2.

5. Fundusz nie pobiera opłaty określonej w ust. 1 w przypadku, gdy wypłata transferowa z rachunku członka w Funduszu do innego otwartego funduszu emerytalnego jest dokonywana na rzecz małżonka członka w następstwie:

1) rozwiązania małżeństwa przez rozwód;

2) unieważnienia małżeństwa;

3) ustania małżeńskiej wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa;

4) umownego wyłączenia lub ograniczenia małżeńskiej wspólności ustawowej;

5) śmierci członka.

§ 14. Opłata ze środków własnych członka Funduszu w razie wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego przed upływem 24 miesięcy od ostatniego dnia miesiąca, w którym miało miejsce uzyskanie członkostwa, pobierana w przypadku osób, które zawarły umowę z innym funduszem po dniu 31 marca 2004 r.

1. W razie przystąpienia przez członka Funduszu do innego otwartego funduszu emerytalnego, członek Funduszu uiszcza z własnych środków opłatę na rzecz Towarzystwa w wysokości określonej w przepisach prawa, uwzględniającej długość stażu członkowskiego w Funduszu, nie wyższej jednak niż 20% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

2. Opłata pobierana jest tylko wówczas, gdy od ostatniego dnia miesiąca, w którym członek Funduszu uzyskał członkostwo w Funduszu do dnia najbliższej wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego upływa mniej niż 24 miesiące.

V. Rodzaje, maksymalna wysokość, sposób oraz tryb kalkulacji i pokrywania kosztów obciążających Fundusz

§ 15. Sposoby pokrywania kosztów działalności Funduszu

1. Koszty działalności Funduszu pokrywane są bezpośrednio z aktywów Funduszu lub ze środków Towarzystwa.

2. Bezpośrednio z aktywów Funduszu są pokrywane:

1) koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z pośrednictwa których Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa,

2) koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza,

3) koszty rachunku premiewego,

4) koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo stanowiące równowartość wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo.

2a. Bezpośrednio z aktywów Funduszu są pokrywane również koszty wynikające z pokrywania różnicy pomiędzy wysokością zobowiązania z tytułu składek a wartością przekazanych obligacji według cen zamiany, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych.

3. Koszty działalności Funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z jego aktywów, ponosi Towarzystwo.

§ 16. Koszty związane z nabywaniem lub zbywaniem aktywów Funduszu

1. Koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania krajowych aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynoszą maksymalnie:

1) 0,12% wartości transakcji – w przypadku obligacji, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;

2) 0,01% wartości transakcji – w przypadku obligacji emitowanych przez

- Skarb Państwa, nabywanych na przetargach organizowanych przez Narodowy Bank Polski;
- 3) 0,17% wartości transakcji – w przypadku następujących papierów wartościowych:
- obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa,
  - zabezpieczonych całkowicie obligacji emitowanych przez inne podmioty niż gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa;
- 4) 0,3% wartości transakcji – w przypadku:
- akcji spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym,
  - akcji spółek notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym,
  - akcji spółek nienotowanych na regulowanym rynku giełdowym i regulowanym rynku pozagiełdowym, lecz zdematerializowanych,
  - certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte lub mieszane,
  - innych aktywów będących przedmiotem lokat Funduszu zgodnie z przepisami ustawy.
2. Koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania zagranicznych aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynoszą maksymalnie:
- 0,1% wartości transakcji – w przypadku papierów skarbowych emitowanych przez rządy lub banki centralne państw obcych będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub innych państw obcych określonych w ogólnym zezwoleniu na lokowanie aktywów funduszu emerytalnego poza granicami kraju;
  - dla papierów wartościowych emitowanych przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw obcych będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub innych państw obcych określonych w ogólnym zezwoleniu na lokowanie aktywów funduszu emerytalnego poza granicami kraju:
    - 0,25% wartości transakcji – w przypadku akcji spółek, o których mowa powyżej,
    - 0,1% wartości transakcji – w przypadku obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez spółki, o których mowa powyżej;
  - dla tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w państwach obcych będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub innych państwach obcych określonych w ogólnym zezwoleniu na lokowanie aktywów funduszu emerytalnego poza granicami kraju:
    - 0,25% wartości transakcji – w przypadku opłat na rzecz krajowego domu maklerskiego,
    - 1% wartości transakcji – w przypadku opłat na rzecz zagranicznej instytucji wspólnego inwestowania.
3. Opłaty ponoszone na rzecz osób trzecich zgodnie z postanowieniami ust. 1 oraz ust. 2 są pobierane przy rozliczaniu każdej transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu za pośrednictwem tych osób.
4. Koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu niewymienione w niniejszym artykule obciążają Towarzystwo.

§ 17. Koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu

- Wynagrodzenie Depozytariusza pokrywane bezpośrednio z aktywów Funduszu obejmuje:
  - prowilę za przechowywanie aktywów Funduszu w maksymalnej wysokości 0,0045% w skali miesiąca, naliczaną od wartości aktywów netto Funduszu według stanu na ostatni roboczy dzień miesiąca i pobieraną miesięcznie;
  - opłatę za rozliczanie transakcji papierów wartościowych w maksymalnej wysokości 10 złotych od każdej rozliczonej transakcji papierami wartościowymi, należną i pobieraną od dnia, w którym wartość aktywów netto Funduszu przekroczy 5.000.000 złotych, z zastrzeżeniem pkt 3 poniżej;
  - opłatę za rozliczenie transakcji papierów wartościowych w maksymalnej wysokości 60 złotych od każdej rozliczonej transakcji papierami wartościowymi przechowywanymi za granicą.
- Wyplata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, jest dokonywana w okresach miesięcznych, na podstawie faktury wystawionej przez Depozytariusza i zaakceptowanej przez Fundusz, w terminie 14 dni od dnia doręczenia faktury Funduszowi.

§ 17a. Koszty rachunku premiowego

1. Koszty rachunku premiowego stanowią równowartość środków przekazywanych na rachunek premiowy w kwocie wynoszącej 0,005% wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca.
2. Kwota określona w ust. 1 obliczana jest na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto Funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.

§ 18. Koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo

1. Maksymalna kwota wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo za zarządzanie Funduszem wynosi w skali miesiąca:

- 1) 3 600 000,00 złotych – przy wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w przedziale od 0 do 8 000 000 000,00 złotych, jednak nie więcej niż 0,045% wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca,
  - 2) 8 400 000,00 złotych – przy wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w przedziale od 8 000 000 000,01 do 20 000 000 000,00 złotych, jednak nie więcej niż suma kwoty 3 600 000,00 złotych i kwoty wynoszącej 0,04% nadwyżki ponad 8 000 000 000,00 złotych wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca,
  - 3) 13 200 000,00 złotych – przy wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w przedziale od 20 000 000 000,01 do 35 000 000 000,00 złotych, jednak nie więcej niż suma kwoty 8 400 000,00 złotych i kwoty wynoszącej 0,032% nadwyżki ponad 20 000 000 000,00 złotych wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca,
  - 4) 20 100 000,00 złotych – przy wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w przedziale od 35 000 000 000,01 do 65 000 000 000,00 złotych, jednak nie więcej niż suma kwoty 13 200 000,00 złotych i kwoty wynoszącej 0,023% nadwyżki ponad 35 000 000 000,00 złotych wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca,
  - 5) nie więcej niż suma kwoty 20 100 000,00 złotych i kwoty wynoszącej 0,015% nadwyżki ponad 65 000 000 000,00 złotych wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca – przy wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu przekraczającej 65 000 000 000,00 złotych.
2. Przy ustalaniu wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu, o której mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:

- 1) lokat w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte,

2) lokat w tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania, mające siedzibę za granicą.

3. Kwota wynagrodzenia jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto Funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.
4. W okresie do dnia 31 grudnia 2010 r. maksymalna kwota wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo za zarządzanie Funduszem nie może przekroczyć 500 000 000 złotych w skali miesiąca.

§ 18a. Koszty wynikające z pokrywania różnicy pomiędzy wysokością zobowiązania z tytułu składek a wartością przekazanych obligacji według cen zamiany

1. Koszty wynikające z pokrywania różnicy pomiędzy wysokością zobowiązania z tytułu składek a wartością przekazanych obligacji według ceny zamiany wynoszą każdorazowo mniej niż 50% wartości jednej przekazanej obligacji według ceny zamiany.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, są kalkulowane na podstawie wysokości zobowiązania z tytułu składek i wartości przekazanych obligacji według cen zamiany. Koszty te są obliczane i pokrywane w dniu przekazania obligacji.

VI. Wyплаты ratalne

§ 19. Zasady dokonywania wypłat ratalnych

1. Jeżeli, w związku ze śmiercią członka, Fundusz jest obowiązany dokonać w ratach wypłaty bezpośredniej na rzecz osoby uprawnionej, wypłata ta jest dokonywana z zachowaniem poniższych postanowień.
2. Dyspozycja osoby uprawnionej dotycząca wypłaty w ratach powinna określać liczbę rat oraz sposób ich płatności.
3. Osoba uprawniona może zażądać wypłaty w dwóch lub czterech ratach przez okres 2 lat.
4. Wypłaty kolejnych rat dokonywane są odpowiednio w odstępach rocznych lub półrocznych, licząc od daty złożenia dyspozycji przez osobę uprawnioną, z tym że wypłaty dokonywane są pierwszego dnia roboczego po upływie odpowiednio – okresu rocznego lub półrocznego.
5. Fundusz wypłaca kolejne raty w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby jednostek rozrachunkowych przypadających na każdą ratę oraz wartości jednostki rozrachunkowej w dniu bezpośrednio poprzedzającym dzień wypłaty kolejnej raty. Ustalenie liczby jednostek rozrachunkowych przypadających na poszczególne raty następuje poprzez podzielenie jednostek rozrachunkowych zaliczonych na rachunku zmarłego członka w dniu otrzymania przez Fundusz dyspozycji osoby uprawnionej przez liczbę rat określonych w tej dyspozycji.

6. Wypłata w ratach może być dokonana przekazem pocztowym lub na rachunek osoby uprawnionej, zgodnie z dyspozycją tej osoby.

7. Osoba uprawniona może zażądać dokonania jednorazowej wypłaty niewypłaconych rat przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3. Fundusz dokonuje wypłaty jednorazowej ostatniego dnia roboczego miesiąca, w którym osoba uprawniona złożyła odpowiednią dyspozycję, z zastrzeżeniem, że w przypadku otrzymania przez Fundusz dyspozycji osoby uprawnionej w okresie późniejszym niż 3 dni robocze przed upływem ostatniego dnia roboczego tego miesiąca, Fundusz dokonuje wypłaty jednorazowej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dyspozycji osoby uprawnionej.

VII. Działalność informacyjna Funduszu

§ 20. Ogłoszenia Funduszu

Dziennikiem o zasięgu krajowym przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu jest Rzeczpospolita.

§ 21. Prospekt informacyjny

Fundusz ogłasza prospekt informacyjny raz w roku w terminie 3 tygodni od zatwierdzenia przez Towarzystwo rocznego sprawozdania finansowego Funduszu.

§ 22. Informacje o zmianie statutu

Fundusz informuje o wszelkich zmianach statutu poprzez ogłoszenie zmian w dzienniku o zasięgu krajowym, o którym mowa w § 20.

VIII. Postanowienia końcowe

§ 23. Likwidacja Funduszu

Likwidacja Funduszu następuje na zasadach określonych w przepisach prawa.

Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne
Aviva BZ WBK SA

ul. Prosta 70, 00-838 Warszawa
infolinia: 0 801 888 444, tel. (+48 22) 557 44 44
e-mail: bok_ofe@aviva.pl, www.aviva.pl